

# KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

## „Drobiazgi“ nie powinny utrudniać

Można w różny sposób moty-  
wować upadek Czechosłowacji. Im-  
perializm niemiecki, tchórzost-  
wo czeskie, zdrada Hachy, niezdecy-  
dowanie Francji itd. Nie chodzi mi w  
tej chwili o uszeregowanie ważności  
tych przyczyn. Wystarczy stwierdzić,  
że było ich wiele, że żadna z nich  
sama przez się nie spowodowała kata-  
strofy. Działał cały zespół przyczyn i  
był on dla zaistnienia faktu niezbe-  
dny. To znaczy, że brak chociaż by  
tylko jednej ale istotnej przyczyny  
mógłby skierować bieg wypadków w  
zupełnie innym kierunku.

Warto w tym miejscu dodać, że jed-  
ną z istotnych przyczyn upadku pań-  
stwa Czechosłowackiego były złe sto-  
sunki z Polską.

Gdyby rasowo pokrewny naród  
czeski był naprawdę bliski Polakom,  
gdyby nie było powodów do głębo-  
kich uraz i gdyby wobec tego Polska  
była skłonna zbrojnie bronić czeskiej  
ojczyzny przed zagładą, prawdopo-  
dobnie inaczejby dziś wyglądała ma-  
pa Europy.

Dziś ten temat może być tylko  
przedmiotem smętnych rozważań hi-  
storyków narodu jęczącego pod jarz-  
mem niemieckim.

Nie jestem historykiem i przeszłość  
o tyle mi obchodzi o ile można z  
niej czerpać naukę co do przyszłości.

W niedawnej przeszłości nie tylko  
z Czechami żyliśmy w niezgodzie.  
Północny nasz sąsiad — Litwa, rów-  
nież nie miał serca do nas bardzo dłu-  
gi czas, ale, co musimy podkreślić z  
całym uznaniem, rozum i zdecydowa-  
na wola zapanowały nad kaprysem  
zmiennego sentymentu.

Polsko-litewska niezgoda przesta-  
ła istnieć, zanim imperializm niemiec-  
ki zainteresował się nią, aby wyzy-  
skać dla swoich celów.

Od przeszło roku nieistniejące  
przez blisko 20 lat wzajemne stosunki  
ożywają się i poprawiają nieustannie.

W tych wzajemnych dobrych sto-  
sunkach które wzmacniają pozycję  
obu państw, wielkie znaczenie mają  
nie tylko traktaty i różnego rodzaju  
umowy zawarte przez dyplomatów  
obu krajów. Nie mniej, a może wię-  
cej nawet znaczą wzajemne przyjazne  
stosunki między państwami. Wspól-  
na przeszłość historyczna pozwala  
przypuszczać, że wzajemne sympatie  
mogą pójść tak daleko, że ewentualna  
agresja na Litwę z czyjejkolwiek  
strony wywołałaby w Polsce takie na-  
stroje, że jakby powiedzieli nasi pra-  
ojcowie: „Ręce same imiałyby się kor-  
da“. Taki nastrój sąsiedniego narodu  
więcej jest wart od najsilniejszych  
traktatów.

Jak jest w tej dziedzinie? Czy z  
obu stron rządy obu państw pracują  
w kierunku usuwania niechęci i za-  
dzierżgnięcia więzów sympatii?

O tym możnaby sądzić może naj-  
wymowniej na podstawie stosunku  
obu państw do znajdującej się na jego  
terenie mniejszości. Wiemy wszyscy  
dobrze, że miejscowi Litwini przeży-  
wali w woj. wileńskim okres posunię-  
cia.

(Dokończenie na str. 2)

Piotr Lemiesz.

## Anglia broni prestiżu rasy białej Na blokadę Tientsinu W. Brytania odpowie represjami gospodarczymi i poparciem Czang-Kai-Szeka

LONDYN (Pat). Dziś o godz. 10  
przed południem, zebrał się komitet  
spraw zagranicznych gabinetu brytyj-  
skiego, celem rozważenia sytuacji wy-  
tworzonej przez trwającą blokadę,  
koncesji międzynarodowej w Tientsi-  
nie. Na posiedzeniu komitetu odczy-  
tane zostały sprawozdania na temat  
sytuacji w Tientsinie opracowane  
przez rzeczoznawców Foreign Office,  
ministerstwa handlu i ministerstwa  
skarbu. Sprawozdania te zawierają  
również projekty rządzeń specjal-  
nych, które mogłyby być podjęte ja-  
ko represje przeciwko akcji japoń-  
skiej w Tientsinie. O wynikach posie-  
dzenia premier Chamberlain poinfor-  
muje Izbę Gmin w deklaracji, jaką  
złoży w godzinach wieczornych.

Według wiadomości, które krążą  
w kołach politycznych, projekt który  
będzie dziś dyskutowany, przewidu-  
je następujące zarządzenia represyj-  
ne przeciwko Japonii.

### PLAN REPRESYJ:

- 1) Prohibicyjne cła na towary ja-  
pońskie, przywożone do Anglii i kolo-  
nii koronnych.
- 2) Zamknięcie rachunków japoń-  
skich w bankach angielskich do cza-  
su załatwienia zatargu.
- 3) Większe kredyty dla rządu mar-  
szałka Czang Kai Szeka.
- 4) Atak na walutę japońską.
- 5) Wypowiedzenie układu z roku  
1911 o handlu i żegludze.

### Marynarze angielscy grożą karabinami maszynowymi

TOKIO (Pat). Agencja Domei do-  
nosi: iż japońskie władze wojskowe  
złożyły dziś protest u brytyjskich  
władz morskich w Szanghaju prze-  
ciwko wyładowaniu przez kanonierkę  
brytyjską „Serab“ towarów w por-  
cie Wuhu i zachowaniu się maryna-  
rzy brytyjskich przy tej okazji. Pro-  
test japoński głosi, iż dnia 14 b. m.  
kanonierka „Serab“ bez uzyskania  
pozwolenia japońskich władz wojsko-  
wych wyładowała w strefie niedo-  
wolonej skrzynię z towarami prze-  
znaczonymi dla jednej z firm angielskich.  
Przybył na miejsce patrol ja-  
poński, przeciwko któremu załoga ka-  
nonierki wymierzyła karabiny ma-  
szynowe. Władze japońskie domaga-  
ją się w swym proteście gwarancji  
przeciw podobnym zajściom na przy-  
szłość.

### Sytuacja w Tientsinie

TIENTSIN (Pat). Sytuacja wy-  
tworzona w związku z blokadą kon-  
cesji brytyjskiej w Tientsinie nie do-  
znała zmiany. Z jednej strony zazna-  
cza się nadal pewna różnica w trak-  
towaniu sprawy przez władze japoń-  
skie w Tientsinie oraz władze central-  
ne w Tokio, z drugiej zaś odczuwać  
się daje tendencja Japończyków sta-  
łego podkreślenia, że akcja japoń-  
ska skierowana jest jedynie przeciw-  
ko koncesji brytyjskiej, a w żadnym  
razie nie przeciwko interesom jakie-  
gokolwiek innego mocarstwa na Da-  
lkim Wschodzie.

Omawiając na konferencji dla  
prasy zagranicznej w Tokio sprawę  
Tientsinu, rzecznik japońskiego mi-  
nisterstwa spraw zagranicznych wy-  
raził ubolewanie, że władze japoń-  
skie były zmuszone zastosować w  
Tientsinie tak drastyczne zarządze-  
nie jak blokadę koncesji międzyna-  
rodowej. Mimo to jednak — stwier-  
dził rzecznik — Japonia gotowa jest  
współpracować z W. Brytanią na Da-  
lekim Wschodzie, o ile strona brytyj-  
ska w sposób wyraźny okaże goto-  
wość do tej współpracy.

TIENTSIN (Pat). Prezes rady miej-  
skiej koncesji brytyjskich w Tientsi-  
nie zaprzecza kategorycznie informa-  
cjom japońskim jakoby władze bry-  
tyjskie zasekwestrowały składy mąki  
i zbóż znajdujące się na terenie kon-  
cesji brytyjskiej.

TIENTSIN (Pat)). Jak donosi Ag.  
Reutera z Tientsinu dładze japoń-  
skie miały zwrócić się do urzędni-  
ków chińskich, zatrudnionych na te-  
renie koncesji brytyjskiej.

TOKIO (Pat). Jak się dowiaduje  
korespondent Agencji Reutera, przer-  
wane ostatnio rokowania między wła-  
dzami konsularnymi Japonii i W. Bry-

tanii na wyspie Amoy w sprawie e-  
wentualnej reformy administracji kon-  
cesji międzynarodowej w Kulangsu  
mają być niebawem wznowione.

### Stany Zjedn. podejmą się pośredniczenia w konflikcie japońsko-angielskim

TOKIO (Pat). Amerykański char-  
ge d'affaires Dooman odbył dziś ra-  
no konferencję z szefem sekcji ame-  
rykańskiej w japońskim minister-  
stwie spraw zagranicznych. Dyplomata  
amerykański zakomunikował oficjal-  
nie rządowi japońskiemu deklarację  
Conell Hulla, w której amerykański  
sekretarz stanu proponuje pośrednic-  
wo konsula generalnego Stanów Zje-  
dnoczonych w Tientsinie w likwida-  
cji zatargu japońsko-angielskiego o  
czywiście o ile zainteresowane rządy  
wyrażą życzenie. Bezpośrednio po

TIENTSIN (Pat). Agencja Do-  
mei donosi, że brytyjski konsul gene-  
ralny w Tientsinie złożył nowy pro-  
test na ręce konsula japońskiego  
przeciwko brutalnemu traktowaniu o-  
bywateli brytyjskich przy przekra-  
czaniu granicy blokowanej koncesji.  
Konsul brytyjski domaga się jedna-  
kowego traktowania obywateli brytyj-  
skich na równi z obywatelami innych  
państw. Konsul protestował również  
przeciwko utrudnianiu dowozu żywno-  
ści na teren koncesji.

rozmowie z Yosizawą, szefem sekcji  
amerykańskiej, Dooman przyjęty był  
przez ministra Aritę. Wiadomość o  
tych rozmowach dała podstawy pra-  
sie do czynienia najrozsądniejszych do-  
myśleń na temat ewentualnej media-  
cji Stanów Zj. pomimo oficjalnego  
stanowiska rządu japońskiego, które  
wyklucza mieszanie się trzecich mo-  
carstw w tym zatargu, opinia japoń-  
ska uznaje, iż Stany Zjednoczone są  
jedynym naturalnym arbitrem w tym  
wypadku.

### Japonia dotychczas nie sprecyzowała swych żądań

LONDYN (Pat). Premier Chamber-  
lain w Izbie Gmin złożył oświadczenie  
na temat sytuacji w Tientsinie. Pre-  
mier oświadczył, że żądanie wydania  
Japończykom 4 Chińczyków zostało  
skomplikowane przez dołączenie  
doń szeregu spraw o znacznie więk-  
szej doniosłości wchodzących w zak-  
res ogólnej linii politycznej. Premier  
Chamberlain stwierdził, że rząd ja-  
poński nie przedstawił w tej sprawie

żadnych żądań oficjalnych premier  
wyraził nadzieję, że może to jeszcze  
nastąpić. Minister spraw zagranicz-  
nych Halifax przyjął dziś ambasado-  
ra japońskiego, z drugiej zaś strony  
amb. brytyjski w Tokio stara się  
wyjaśnić sytuację z rządem japoń-  
skim. Rząd brytyjski w związku ze  
sprawą tientsińską utrzymuje łącz-  
ność z rządem francuskim i z rządem  
Stanów Zjednoczonych.

### Wznowienie rokowań w sprawie administracji koncesji w Kulangsu

TOKIO (Pat). Jak się dowiaduje  
korespondent Agencji Reutera, przer-  
wane ostatnio rokowania między wła-  
dzami konsularnymi Japonii i W. Bry-

tanii na wyspie Amoy w sprawie e-  
wentualnej reformy administracji kon-  
cesji międzynarodowej w Kulangsu  
mają być niebawem wznowione.

### Podróże min. Gafencu przyczyniły się do wzrostu solidarności państw bałtyckich

BUKARESZT (Pat). Oficjalna pod-  
róż ministra spraw zagr. Gafencu do  
Turcji i Grecji nie przestaje być te-  
matem zainteresowania społeczeń-  
stwa i prasy rumuńskiej. Komentując  
wyniki rozmów z kierownikami poli-  
tyki Turcji i Grecji, pisma stwierdza-  
ją jednogłośnie, że wykazują one je-  
szcze raz całkowitą solidarność  
państw porozumienia bałkańskiego,  
stojącą na gruncie obrony pokoju i  
wzajemnego poszanowania praw i  
interesów W korespondencjach z An-  
kary i Aten pisma rumuńskie dono-  
szą, że podróż min. Gafencu dała po-  
żądaną wyniki i przyczyniła się do  
wykazania, że współpracująca oparta na  
identyczności interesów między Ru-  
munią i Turcją oraz między Rumunią  
i Grecją rozwija się w dalszym ciągu  
w interesie pokoju w tej części Eu-  
ropy. Znaczenie rozmów min. Gafen-  
cu jest spotęgowane dzięki temu, iż  
rumuński minister spraw zagranicz-  
nych piastuje obecnie godność prze-  
wodniczącego stałej rady porozumie-  
nia bałkańskiego. Państwa bał-  
kańskie — piszą dzienniki rumuń-

skie — pragną utrzymać niezale-  
ność polityczną oraz spokój na Bał-  
kanach.

### Władze sowieckie zabroniły połowu ryb rybakom japońskim na Kamezatce

TOKIO, (Pat). Agencja Domei do-  
nosi, że około 200 japońskich ryba-  
ków i robotników przemysłu rybnego  
powróciło z Kamezatki do Japonii, po-  
nieważ władze sowieckie odmówiły  
im prawa połowów i wykonywania  
swej pracy. W związku z powyższym  
japoński wiceminister spraw zagrani-  
cznych Savada odbył konferencję z  
charge d'affaires ZSRR w Tokio, żą-  
dając aby robotnicy i rybacy japoń-  
scy otrzymali pozwolenie na wykony-  
wanie swych dotychczasowych zajęć  
na Kamezatce.

### Czechom nawet sportów uprząwiać nie wolno

PRAGA (Pat). Po wydaniu przez  
władze niemieckie zakazu organizo-  
wania na terenie Czech i Moraw  
wszelkich imprez sportowych, ode-  
brano Czechom ostatnią możliwość  
zbiorowego manifestowania swych u-  
czuć narodowych. Bez względu na to  
idzie w tym kierunku tak daleko, że  
zabroniono również manifestacji o  
charakterze religijnym. Tak np. zaka-  
zana została uroczystość poświęcenia  
sztafetu, która się miała odbyć w  
kościelce św. Ludmiły w Pradze.

Wszystkie natomiast organizacje  
niemieckie w Czechach i na Mora-

wach z organizacją NSDAP na czele u-  
rządzają ze wzmoczoną energią wszel-  
kiego rodzaju manifestacje propaga-  
nowe zarówno w Pradze, jak i na pro-  
wincji. W ubiegłym tygodniu jak już  
donosiliśmy, odbył się w Pradze pod  
protektoratem protektora Neuratha  
„Tydzień kultury niemieckiej“. W  
dniach od 23 do 25 bm. zorganizowa-  
ne będą w Iglawie t. zw. niemieckiej  
wyspie językowej na Morawach, wiel-  
kie uroczystości, których zadaniem  
ma być manifestowanie rzekomej  
wielkolepnej przynależności tych ziem  
do kultury niemieckiej

### Wizyta gen. Roupperta w Tallinie

TALLIN (Pat). W niedzielę wie-  
czorem przybył do Tallinu gen. Roup-  
pert, który będzie gościem szefa służ-  
by sanitarnej armii estońskiej gen.  
Jaerwana. Gen. Roupperta powitali  
gen. Jaerwana wyżsi oficerowie estoń-  
scy, oraz attaché wojskowy poselst-

wa R. P. Szczękowski. Dzisiaj gen.  
Rouppert podejmowany będzie przez  
wiceministra spraw wojskowych gen.  
Rotberga, po czym odwiedzi szpital  
w Tallinie i w Paernu. Gen. Rouppert  
opuszcza Tallin w poniedziałek o godz.  
21-ej.

Tylko za 33 zł.

Tylko za 33 zł.

# Trzy dni nad morzem — Dzień w Stolicy

## Pociąg turystyczny Wilno—Warszawa—Gdynia

(Wszystkie miejsca sypialne)

### W POCIĄGU KABARET I DANCING. Wyjazd z Wilna 28.VI, powrót do Wilna 3 lipca

Podczas trzydniowego pobytu w Gdyni — bezpłatnie: kwatery w Hotelu Turystycznym, zwiedzanie portu od strony morza i lądu oraz wycieczka morska do Jastarni.

### W drodze powrotnej całodzienny pobyt w Warszawie

Zapisy w Administracji „Kurjera Wileńskiego”, ul. Bisk. Bandurskiego 4—7, tel. 99, w godz. 10—20. (Tylko prenumeratorów i czytelników „Kurjera Wileńskiego”)

## „Drobiazgi” nie powinny utrudniać

(Dokończenie ze str. 1)

tych dość daleko ograniczeń, które stanowiły jakby odpowiednik wypracowania Polaków w Litwie.

Te ograniczenia zostały w znacznym stopniu ze strony polskiej jednostronnie cofnięte. Nawet zajęte na stanowisku wojewody wileńskiego opinia łączy ze zmianą kursu wobec ludności narodowości litewskiej w woj. wileńskim. Wydawało się, że można czegoś podobnego oczekiwać po stronie litewskiej.

Czas mijał, a społeczeństwo polskie spokojnie czekało. Wreszcie od naszego korespondenta w Kownie otrzymujemy następującą notatkę:

ZNOWU „SPRAWA PASZPORTOWA”.

KOWNO, 18 VI. Delegat Ministerstwa Oświaty zakwestionował przyjęcie do gimnazjum polskiego im. A. Mickiewicza w Kownie nowowstępujących uczniów, których rodzice mają wpisane do paszportów narodowość niepolską. Należy zaznaczyć, iż egzaminowani byli tylko ci kandydaci, którzy przedstawili specjalne odpisy podań, złożonych w ministerstwie Spraw Wewnętrznych o zmianę nieprawidłowych zapisów narodowościowych w swych paszportach.

Charakterystycznym jest, iż zarządzenie Ministerstwa Oświaty zbiegło się z podaną przez wileński „Aidas” władomością, że organy samorządowe w wojew. wileńskim otrzymały wskazówki, by nie czynić wstrętów przy zaświadczeniu deklaracji narodowościowych, wymaganych od wstępujących do gimnazjum litewskiego w Wilnie. (n.).

Prawo do samookreślenia przez obywatela jego narodowości jest jednym z najbardziej naturalnych i podstawowych praw człowieka. Aż nadto dobrze rozumiemy, że żaden Litwin w Litwie nie będzie zabiegał, ani walczył o to aby jego dziecko chodziło do polskiej szkoły i było uważane za Polaka.

Metoda nawracania na litewskość Polaków i to drogą mechaniczną przez wpisywanie wbrew woli obywatela narodowości litewskiej do paszportu do niczego nie prowadzi i napewno nie powiększy liczby Litwinów wartościowych, Litwinów z przekonania.

Poco więc takie metody się nadal stosuje?

Pewien pan w rozmowie ze mną wyraził się o polityce, że nie powinna zajmować się dziś drobiazgami. Są wielkie rzeczy do zrobienia, dla których przynajmniej na pewien czas warto o nich zapomnieć.

Zgodzę się również, że nawet wielotysięczna rzesza narodowości jakiejś w sąsiednim państwie, to drobiazg w porównaniu z samym państwem, z losom całego państwa.

Ale! Ale właśnie, skoro w polityce idzie o rzeczy naprawdę wielkie, czyż to czas odpowiedni na kurczowe trzymanie się „drobiazgów”, które napewno słusznego rozegrania wielkiej partii politycznej nie ułatwiają.

To przecież robi fatalne wrażenie w społeczeństwie i wcześniej, czy później musi się odbić na decyzjach rządu, chociażby on był jaknajbardziej wspaniałomyślny, wielkoduszny i „niemałostkowy”.

Piotr Lemiesz.

## Przemówienie marszałka Sejmu prof. Makowskiego przez radio

WARSZAWA, (Pat). 18 czerwca marszałek Sejmu prof. Makowski, wygłosił przez radio przemówienie z okazji zamknięcia sesji parlamentarnej. W przemówieniu swym między innymi prof. Makowski powiedział:

W piątek 16 czerwca została zamknięta sesja zwyczajna parlamentu. Sesja ta trwała od końca listopada ub. roku z przerwami w ciągu miesiąca kwietnia — a więc prawie pół roku wypełniły prace Sejmu i Senatu. Słuszną jest rzeczą, że wszyscy obywatele mogą chcieć się dowiedzieć co robili w ciągu tego czasu ich przedstawiciele w Izbach ustawodawczych, jak rozumieli i jak wypełniali swoje zadania, jaki wreszcie jest główny dobytek ich pracy.

Przed wszystkim największą część sesji wypełnić musiały prace budżetowe.

Jak to wszyscy wiemy z Konstytucji, sesja zwyczajna Izby, zbiera się aby rozpatrzyć budżet, którego projekt, rząd obowiązany jest przedstawić Sejmowi przed końcem listopada. Tak się stało i obecnie. Projekt budżetu państwa znalazł się w Izbach we wskazanym terminie i już 2 i 3 grudnia odbyła się debata ogólna nad budżetem.

Istotą pracy sejmowej przy uchwalaniu budżetu powinno być dążenie do sprawdzenia przez przedstawicieli narodu, czy rząd w swoich przewidywaniach dochodowych nie myli się, czy nie ocenia zbyt wysoko możliwości płatniczych obywateli, a z drugiej strony czy zamierzone wydatki są właśnie najważniejsze, czy są konieczne, czy nie zaniedbano innych ważniejszych spraw.

Tak właśnie rozumiał Sejm swoje zadanie w dyskusji budżetowej i tak właśnie je spełnił. Cechowała tę pracę wielka rzeczowość w traktowaniu poczyniła i zamierzeń rządu z jednej strony, a znaczenie i hierarchia potrzeb i możliwości podatkowych społeczeństwa z drugiej strony.

Sprawy obrony bezpieczeństwa Rzeczypospolitej stały tu na pierwszym miejscu, z kolei szły sprawy kultury i oświaty a za nimi to wszystko co mogło przyczynić się do podniesienia życia polskiego.

Debata sejmowa nie była ściąganiem się teoretycznymi poglądami, głosowania nie były kierowane z góry powziętymi postanowieniami sympatii lub antypatii politycznej, ponad wszystkim stała troska o to, aby dobro Rzeczypospolitej, dobro państwa nie ucierpiało, przeciwnie aby mogło być przysporzone.

Ale wróćmy do przeglądu prac Sejmu.

Obok dyskusji budżetowej pracowano nad uchwaleniem ustaw, już od dawna spostrzeżono fakt, że porządek prawny współczesny cierpi z powodu nadmiaru ustaw. Bo nie tylko w Polsce ale i poza Polską skarżono się po

wszechnie, że coraz to nowe ustawy nie tylko nie przyczyniają się do polepszenia stanu prawnego ale przeciwnie wprowadzają zamęt tak dalece, że w końcu znajomość stanu prawnego staje się jaką wiedzą tajemną zwykłym ludziom niedostępną a nawet i uczeni prawnicy nie mogą wiedzieć na pewno co, gdzie i kogo obowiązuje. Stąd też wynika konieczność jaknajwiększej ostrożności zarówno przy projektowaniu jak i przy uchwalaniu ustaw.

Zanim powzięcie się projekt i ustawy a tym bardziej zanim się ją uchwalą, należy zdać sobie dokładnie sprawę czy nie można byłoby obejść się bez tej ustawy, czy społeczeństwo

przyjmie ją zyczliwie, czy będzie można ją wykonać i czy stąd pożytek dla społeczeństwa wyniknie.

Tymi wskazaniem kierował się także Sejm przy uchwalaniu projektów ustawodawczych, jakie mu były złożone.

Zamykając przegląd prac sesji zwyczajnej Sejmu w r. 1938-39 można stwierdzić, że miała ona znaczenie nie doniosłe w życiu Polski, że wykonane zostały w ciągu niej prace, które pozostawiły ślad poważny w naszym życiu wewnętrznym, że na jej terenie zaszły wydarzenia, które po woliły dać wyraz naszej zdecydowanej postawie moralnej na zewnątrz

TYL O DZIŚ 1/5 losu 10 zł  
KTO chce być szczęśliwym ŚPIESZY  
posiadaczem losu niech do kolektury

**„DROGA DO SZCZĘŚCIA”**

WIELKA 44 WILNO MICKIEWICZA 10  
gdzie w 41 loterii padł **MILION** i in. wielkie wygrane

## Zjazd Tow. Ogródków Działkowych

18 bm. odbył się w Wilnie Nadzwyczajny Zjazd Delegatów Towarzystw Ogródów Działkowych z terenów województw wileńskiego i nowogródzkiego.

Zjazd miał na celu rozszerzenie działalności istniejącego od 1936 r. Okręgowego Związku T. O. D. w Wilnie na teren woj. nowogródzkiego, gdzie ilość towarzystw jest za mała dla zorganizowania okręgu, jest ich 4, a mianowicie: w Nowogródku, Lidzie, Stołpcach i Stonimie. Włączenie tych towarzystw do istniejącego już Okręgu sąsiedniego województwa było konieczne ze względu na ogólną organizację ogrodów działkowych w Polsce, zrzeszającą istniejące w rozmaitych miastach towarzystwa w okręgi z siedzibą tych ostatnich w miastach wojewódzkich, co ułatwia komunikowanie się z odnośnymi władzami i instytucjami opiekującymi się tą akcją.

Udział w Zjeździe wzięli: przedstawiciel p. wojewody wileńskiego p. na czele dr H. Rudziński, delegat Centralnego Związku Tow. Okr. D. z Lubawo oraz przedstawiciele: Zarządu m. Wilna, Wojewódzkiego Biura Funduszu Pracy, okręgu warszawskiego oraz delegaci z poszczególnych towarzystw obu województw.

## Wycieczki litewskie w Wilnie

Przyjazd literata Wajcałajtysa

WILNO (Pat). Do Wilna przybył młody utalentowany literat litewski p. Antoni Wajcałajtys. Przed przybyciem do Wilna Wajcałajtys wstąpił na wieczorne autorskim w Rydze.

Jutro przybywa do Wilna wycieczka 30 kleryków seminarium duchownego w Kownie z księdzem Ignacym na czele.

W dniach 2 i 3 lipca bawić będzie na Wileńszczyźnie liczna wycieczka uczonych historyków litewskich, profesorów i docentów uniwersytetu Wileńskiego w Kownie. Wycieczka ta zwiedzi Lidę, Oszmianę, Grodno, Świeżany i Wilno.

## Odezwa Komitetu Wykonawczego „Dni Morza”

Pod protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Prof. Dr Ignacego Mościckiego, Marszałka Polski Edwarda Śmigłego - Rydza, Prymasa Polski Ks. Kard. Dr Augusta Hlonda odbędą się w dniach 25 czerwca — 2 lipca 1939 roku

„DNI MORZA”

Polacy! Byliśmy od wieków, jesteśmy i będziemy na Ziemi Pomorskiej! Polska od Bałtyku odepchnąć się nie da! Przeszło trzy czwarte na szego handlu zagranicznego idzie przez polskie porty — Gdynię i Gdańsk. Dzięki morzu mamy możliwość bezpośredniego dostępu do źródeł surowców i wywozu wytworów

polskiej pracy do wszystkich krajów zamorskich i kolonialnych. Własny i całkowicie niezależny dostęp do morza jest dla Państwa i Narodu Polskiego tym, czym płuća dla człowieka. Posiadając tak drogocenną granicę morską — musimy ją skutecznie zabezpieczyć. Zbrojni na lądzie i w powietrzu — dozbiorzymy się i na morzu! Rozbudowa marynarki wojennej musi być celem naszych nieustannych wysiłków. Tegoroczne „Dni Morza” będą moim wyrazem woli całego społeczeństwa trwania i wytrwania po wieczne czasy nad Bałtykiem. Chcemy i musimy pogłębić i rozszerzyć prece Polski na morzu i za morzami.

## Tragiczny wypadek przy konserwacji zamku w Trokach

Podczas robót konserwacyjnych przy ruinach zamku w Trokach zafalowało się rusztowanie, z którego spa

dli dwaj robotnicy Leon Jurałowicz i Jan Miller. Jurałowicz doznał ciężkiego obrażenia ciała.

## „Znoczają się „sezon topielców”

W jeziorze Jodynka, gm. smolwieńskiej utonął 17-letni Gerard Marian Wójcicki, który łapiąc ryby wyjechał na jezioro dziurawą łodzią.

W stawie folwarku Nowe Szarabaje, gm. głębockiej, wskutek wywrócenia się łodzi utonął 10-letni uczeń nica szkoły powszechnej Zofia Szurpikówna. Wypadek nastąpił w czasie wycieczki szkolnej.

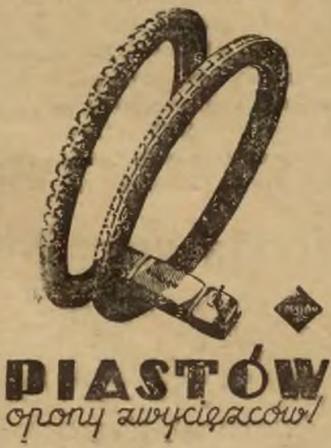
W czasie burzy została uniesiona na środek jeziora łódka, którą jeździły przy brzegu dzieci ze wsi Zaborze, gm. jodzkiej. Jeden z chłopców 17-letni Arkadiusz Kapustko, bojąc się aby łódź się nie przewróciła, wyskoczył do wody i utonął.

W czasie kąpielii w stawie w Hrybiskach utonął 13-letni Dziszław Stanisław Szalatkiewicz, zam. w Wilnie przy ul. Sniegowej 3. Zwłoki wydobyto i przewieziono do kostnicy szpitala św. Jakuba.

## Złodzieje zakopali — policja odnalazła Kradzież w kasynie pułku legionowego

Przy nie wyjaśnionych narazie okolicznościach, z lokalu kantyny pułku legionowego, przy ulicy Antokolskiej, na szkodę brata bufetowej, Jadwigi Świątkowiczowej (Piotra Skar

gi 3) dokonano kradzieży różnych towarów, wartości 2000 zł. Policja odnalazła wczoraj skradzione towary, które złodzieje zakopali w pobliskim ogrodzie.



# Historia pewnego kamienia

(Korespondencja własna)

Gdańsk, 17.VI 1939.

Jeśli stosunek hitleryzmu jest nie poprawny do chrześcijaństwa, szczególnie do katolicyzmu, to łatwo sobie wyobrazić jaki musi być ten stosunek do katolików-Polaków. Mógłbym przytoczyć dziesiątki wypadków, charakterystycznych ten stosunek, lecz ograniczę się do zilustrowania go na jednym zaledwie zdarzeniu, które, moim zdaniem, jest tak charakterystyczne, typowe, że nabiera cech podstawowej reguły postępowania.

Licznie zamieszkałi w Gdańsku Polacy oddawna już pragnęli stworzyć dla siebie jak najszerszą płaszczyznę rozwoju kulturalnego. Polskie placówki kulturalne, istniejące na terenie W. M. Gdańska, nie obejmują całkowicie wszystkich Polaków, nie zaspokajają ich najpilniejszych potrzeb w tej dziedzinie. Szkolnictwo polskie nie obejmuje wszystkich dzieci polskich, kościoły — wszystkich katolików-Polaków. Szczególnie niedostateczną jest ilość kościołów dla Polaków-katolików, to też przed kilku już laty powstały komitety budowy kościołów katolickich dla Polaków. Istnieje taki komitet w Sopotach, istnieje też w Gdańsku w parafii Chrystusa Króla. Małeńki kościółek w tej parafii może w swych murach pomieścić zaledwie część parafian. To też proboszcz parafii, ks. Rogaczewski, oddawna już rozwija energiczną akcję na rzecz budowy odpowiedniego dla potrzeb parafii kościoła. Komitet wraz z energicznym proboszczem od szeregu lat gromadzą potrzebne na ten cel materiały. I tak między innymi w 1932 r. sprowadzono z Polski olbrzymi głaz granitowy o wymiarach około 4 m<sup>3</sup>, wagi około 100 ton. Głaz ten miał być użyty jako kamień węgielny pod budowę nowego kościoła, narazie spoczywał sobie spokojnie na terenie kościelnym. Spoczywał już kilka lat i oto nagle w nocy z Wielkiego Piątku na Sobotę r. b. gdzieś zginął. Proboszcz zawiadomił policję i, o dziwo, policja gdańska znalazła skradziony głaz. Śledztwo policyjne ustaliło, że kamień został zabrany z terenu kościelnego w nocy, między godz. 2 a 3. Czemu tego dokonało 8 ludzi, którzy

zajechali ciężarowym autem, rozpróli płot, wtoczyli auto na teren kościelny i przy pomocy odpowiednich przyrządów zainstalowali głaz na auto. Nie udało im się to być pracą i przyrzędy, jeśli się zważy, że w 1932 r. transport głazu z dworca na plac kościelny kosztował 120 guldenów (220 zł). Miejsce, skąd zabrano głaz, zarzucono gałęziami, ślady kół auta zasypano piaskiem, płot spowrotem ustawiono. Skradziony głaz zawieziono na górę Biskupią, gdzie właśnie buduje się „Jugendherberge“ — schronisko dla młodzieży — i starannie przykryto go deskami. Budowie owego schroniska patronuje ganleiter Albert Forster.

Na podstawie wyników śledztwa policyjnego ks. Rogaczewski zwrócił się do prokuratora, załączając ponadto pisemne dowody, stwierdzające, kto jest właścicielem głazu. Pan prokurator Nassman zajął się gorliwie tą sprawą i niebawem nadesłał Komitetowi Budowy Kościoła pismo, które rego brzmienie w skrótach przytoczam: „Kamień został zabrany na polecenie architekta Franza Thona z Heubude. Twierdzi on, że kamień ten jest własnością miasta Gdańska. Znajdował się on już w kilka lat po wojnie w pobliżu terenu, należącego do kościoła Chrystusa Króla. Tak przynajmniej twierdzi robotnik Domrose, fryzjer Wiekert, oraz emeryt Schiffer, ponadto brukarz Patzke przypuszcza, że kamień ten pochodzi albo z murów, które stały w pobliżu bramy Nowych Ogrodów, albo też z muru nad rzeczką Baka, które on swego czasu rozbierał. (Mury te zostały rozebrane niedługo przed wojną — mój przyp.). Na podstawie przedłożonych rachunków i sportu kamienia, nie mogę stwierdzić, że to właśnie chodzi o wskazany kamień. Wobec tego zabranie głazu z terenu kościelnego nie można nazwać kradzieżą“.

Wystarczy. Pan prokurator nie może tego nazwać kradzieżą. W państwie praworządnym, gdzie istnieje i obowiązuje prawo pozostaje jeszcze proces sądowy. W Gdańsku, przy obecnym systemie, proces ujawniłby co najwyżej winę skarżącego. Świadkowie oskarżenia zostaliby skazani za „fałszywe“ zeznania, bo któż im da wiary, jeśli prokurator nie daje wiary dowodom pisemnym. To też

sprawa chyba do gdańskiego sądu nie pojedzie. Adwokaci, znający miejscowy wymiar sprawiedliwości, nie radzą jej tam kierować, jak również nie polecają jej bronić przed sądami gdańskimi. Nie wyszłoby im to na dobre.

Tak więc kamień pozostawiono budowniczemu p. Thonowi, niech na gruzach, ongiś zburzonego przez Krzyżaków w 1914 r. zamku biskupów kujawskich, buduje swój gmach „Jugendherberge“ ma służyć niemieckiej młodzieży, czy będzie jej służył? — Ni wiadomo, bo mury gdańskie są kapryśne, — wał się czasem. Tak np. naprzeciwko wyjścia z kościoła Chrystusa Króla stał mur, na którym olbrzymimi literami wypisano: „Danzig ist deutsch und muss deutsch bleiben“ (Gdańsk jest niemiecki i musi niemieckim pozostać). Widocznie pod brzemieniem ważkości napisu mur za rysował się, pochylił i po kilku tygodniach runął.

Czyżby to był jakiś symbol, jakiś znak Boży?

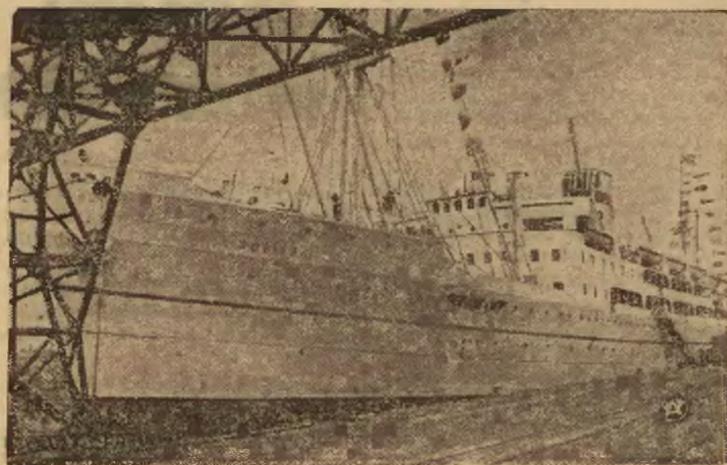
\* \* \*

Jakże inaczej jest w Polsce

W 1928 r. nauczyciel polski, zatrudniony w Niemczech zakupił sobie 7 tomów jakiegoś wydawnictwa, wyraźnie zamawiając 7 tomów. Obecnie naucozyciel ten, p. Anastazy Gabrych, po wysiedleniu z Niemiec, pracuje w Żukowie. Dawno już wynuczył dowody swoich stosunków handlowych z Niemcami, gdy oto otrzymał z Niemiec powiadomienie, że ukazały się dalsze 3 tomy wydawnictwa P. Gabrycha nie interesowały nowe 3 tomy, nie zamawiał, odmówił przyjęcia. Wydawnictwo zwróciło się do polskich sądów. P. Gabrych nie miał dowodu, że nie zamawiał owych 3 tomów, firma miała dowody, że już 7 tomów otrzymał, niech więc płaci i za resztę. Więc płaci kilkadziesiąt złotych w miesięcznych ratach, a gdy wszystko spłaci, otrzyma i te niezamawiane 3 tomy.

Płaci, nie narzekając, trudno, sąd polski kazał, on, p. Gabrych nie miał odpowiednich dowodów. Płaci, szkoda mu tylko tych pieniędzy, że w takiej chwili musi posyłać je do Niemiec. Polska szanuje prawa, on też Fr.

Poświęcenie nowego motorowca polskiego M/S „Sobleski“



„Sobleski“ podczas uroczystości podniesienia bandery.

Obsługa specjalna „Kurjera Wil.“ z Kowna

## Litwa to nie Czechosłowacja!

KOWNO. 18.VI. Półurzędowy „Lietuvos Aidas“ zamieszcza artykuł swego b. redaktora naczelnego, p. W. Gustajnsa p. t. „Nie poddamy się!“ Autor podkreśla, że w obecnej epoce utrata niepodległości politycznej pociąga za sobą biologiczną śmierć narodu. Ze zrozumienia tej prawdy wypływa gotowość walki do ostatniego, jaką — jego zdaniem — wykazują wszystkie warstwy narodu litewskiego. Jakkolwiek nie są jeszcze znane wszystkie tajemnice dramatu czeskiego, Litwini — według p. Gustajnsa — potępiają dobrowolne poddanie się Czechów. Sam on zaś stwierdził pod-

czas pobytu na zachodzie, iż poderwało to tam w opinii publicznej kredyt moralny młodych krajów: „Czyż u nas nie może się znaleźć Hacha? Dlatego też należy gotowość obronną nie tylko kultywować w sobie, ale głosić o niej obcym. Na wypadek, gdyby trzeba było się bronić do ostatniego nie tylko żołnierza, ale do ostatniego Litwina, należy zrobić testament narodu, wzywający wychodzącego zamorskie do powrotu na ojczyzną ziemię, aby ją nie zawałdłał obcy.“

Należy oczekiwać, iż omawiany artykuł wywoła szerokie echo. (n)

## Nie szosa, lecz kolej

KOWNO. 19.VI. Projekt wybudowania drogi kolejowej z Dorbian (na linii Kowno — Kretynga) do Świętųjųcia, o którym donosiliśmy w numerze z 6 bm., został już zatwierdzony i będzie niezwłocznie realizowany. Długość odnogi wyniesie 12 km. Od strony Dorbian będą ją budowali

robotnicy zarządu kolejowego, od strony morza — ochotnicze drużyny pracy, które miały być zatrudnione przy budowie szosy Świętųjųcia — Połoga. Prace nad budową kolei zostaną zakończone dopiero w roku przyszłym, szosa zaś budowana nie będzie. (n)

## Likwidacja konsulatu polskiego w Kłajpedzie

KOWNO. 19.VI. Z Kłajpedy donoszą, iż z dn. 15 bm. został tam zlikwidowany konsulat polski, utworzo-

ny na krótko przed aneksją Kłajpedy przez Rzeszę. (n)

## Min. Szkirpa w Kownie, Zechlin w Warszawie

KOWNO. 19.VI. Poseł litewski w Berlinie p. Szkirpa przybył do Kowna. Wyjeżdża on na urlop letni do jednej z podstałoczych miejscowości letniskowych

W końcu ub. tygodnia wyjechał swym samochodem przeciąg kilku dni do Warszawy poseł niemiecki w Kownie dr Zechlin. (n)

## Nauczyciele historii jadą do Polski

KOWNO. 18.VI. W dn. 31 lipca autobusem wyjeżdża do Polski wydziałka sekcji nauczycielskiej Litewskiego Związku Historyków, która w ciągu tygodnia zamierza zwiedzić:

Suwałki, Grodno, Lidę, Nowogródek, Oszmianę, Smorgonie, Narocz, Święciany, Wilno, Troki, Ejszyski i Orany. (n)

## Pogłębienie portu w Świętųjųciu

KOWNO. 18.VI. W dn. 19 br. w Świętųjųciu mają być rozpoczęte prace nad pogłębieniem portu o 4 m.

Prowadzić je będzie firma łotewska „Vainogs“. (n)

## Zakończenie rokowań z Rzeszą

KOWNO. 18.VI. W sobotę zostały zakończone litewsko-niemieckie rokowania techniczne w sprawie strefy wolnocłowej w porcie kłajpedzkim.

Obie delegacje wyjechały do Kłajpedy dla ustalenia pewnych szczegółów na miejscu, po czym zostanie tam podpisany protokół rokowań. (n)

## Jubileusz „Lietuvos Žinios“

KOWNO. 18.VI. Organ ludowców „Lietuvos Žinios“ obchodzi w tych dniach podwójny jubileusz: 17 bm. ukazał się 6.000 numer tego pisma, 19 bm. mija 30 lat od chwili jego założenia w Wilnie. Jest to zatem najstarszy dziennik litewski.

stronach gratulacje wszystkich członków Rady Ministrów (z wyjątkiem nieobecnego w Litwie min. Urbszysa) oraz wodza naczelnego gen. Rasztikisa, a także artykuły dwóch działaczy katolickich. Z drugiej strony katolicki „XX Amžius“ z okazji jubileuszu organu ludowców zamieścił wywiad z jego redaktorem naczelnym p. J. Kardelisem, „Lietuvos Aidas“ zaś informacyjną wzmiankę o jubileuszu. (n)

Numer jubileuszowy wydano na 44 str. Zawiera on przede wszystkim materiał okolicznościowy. Aktualny posmak polityczny nadają mu umieszczone na pierwszych dwu

# Dookoła rokowań na Kremlu

Ciekawy artykuł „Prawdy“. — Jakie informacje posiada D. N. B. — Kwestia gwarancji bezpieczeństwa na Dalekim Wschodzie

LONDYN. (Obsl. sp.) Lloyd George zamieścił w „Sunday Times“ artykuł, w którym wzywa rząd W. Brytanii do szybkiego sfinalizowania trójprzymierza. Podkreślając ogólną sytuację światową, Lloyd George uważa, że po zawarciu takiego paktu można będzie wszcząć rokowania z państwami osi, która teraz, po dywersji w Tien Tsinie, przybrała wyraźne kontury trójkąta.

Japonia zresztą nie bardzo ukrywa faktyczny stan rzeczy. Wówczas kiedy stosunki z W. Brytanią pogarszają się z godziny na godzinę, kiedy pisma angielskie, powołując się na swych specjalnych wysłanników, drukują całą litanię prowokacyj japońskich w stosunku do obydwu brytyjskich na Dalekim Wschodzie, odbywa się w Berlinie i Tokio wspólna manifestacja przyjaźni niemiecko-japońskiej, z powodu przybycia do Berlina przedstawicieli t-wa niemiecko-japońskiego, zaś gazeta tokijska „Kokumin Chyūn“, uchodząca za organ rządzącej obecnie wysłanniki japońskimi partii wojennej, pisze bez ostentacji, że Anglia „prawdopodobnie zmuszona będzie do kompromisów“ przy obecnej napiętej sytuacji w Euro-

pie, nie zezwoli sztabowi generalnemu W. Brytanii skierować na Daleki Wschód floty i znacznych sił wojskowych.

Zdaniem kół londyńskich świadczy to z jednej strony o tym, że Japonia w gruncie rzeczy obawiałaby się zakrojonej na szeroką skalę brytyjsko-francuskiej interwencji wojskowej, zaś z drugiej — że Niemcy i Włochy, rewanżując się swemu partnerowi z Dalekiego Wschodu, zaogniają sporne problemy europejskie.

Co się tyczy samych rokowań, zostały one wczoraj po dwudniowej przerwie podjęte znowu. Podobno, jak podaje D. N. B., Strang? otrzymał wczoraj uzupełniające instrukcje z Londynu. Co do wyniku rokowań obie strony, t. zn. zarówno Paryż i Londyn, jak też i Moskwa, przejawiają wielką rezerwę. Pisma londyńskie pełne są sprzecznych informacji. Tak np. część prasy twierdzi, że sprawa gwarancji na Dalekim Wschodzie już została pozytywnie rozstrzygnięta. Inne dzienniki są wręcz odmiennego zdania i znowu wysuwają na pierwszy plan sprawę gwarancji państw Bałtyckim.

W londyńskich kołach politycz-

nych wywołana również wielkie zainteresowanie wiadomości o tym, że poseł niemiecki Schuilenberg ostatnio kilkakrotnie rozmawiał z Potiomkinem i Molotowem, proponując im zawarcie nowego wygodnego układu ekonomicznego z Niemcami i inne koncesje, w zamian za zerwanie rokowań z Anglią.

Odnosnie sprawy gwarancji brytyjskich na Dalekim Wschodzie, należy uważać za znamienity artykuł „Prawdy“, która pisze, że czas wreszcie położyć kres iluzjom nieinterwencji. Pakt państw pokojowych powinien uchronić świat od nowych paków agresji nie tylko w Europie, lecz również i na innych kontynentach świata, w pierwszym zaś rzędzie na Dalekim Wschodzie. „Prawda“ w sposób niedwuznaczny uważa, że W. Brytanii powinna byłaby wpłynąć na Stany Zjednoczone A. P. w sprawie założenia potężnych baz morskich na wyspach Filipińskich.

Z głosów prasy zagranicznej można więc sądzić, że wynik rokowań w Kremlu zaważy w znacznym stopniu na dalszym rozwoju wypadków w Europie i na całym świecie.

# A jednak tylko życzliwa neutralność

Co powiedział generał hiszpański dziennikarzowi angielskiemu

LONDYN. (Obsl. sp.) „Daily Telegraph“ donosi, iż generał hiszpański bawiący obecnie w Berlinie, w rozmowie z korespondentem tego pisma oświadczył, że na wypadek wojny

europejskiej, Hiszpania zachowa życzliwą neutralność wobec państw osi. Granice Hiszpanii obsadzone zostaną przez zmobilizowane armie hiszpańskie, które będą broniły granic pa-

stwa, by nie zamieniono ziemi hiszpańskiej na poligon wojennych zmagañ.

Wyjeżdżając na lotnisko nie należy przerywać prenumeraty, wystarczy zawiadomić naszą administrację pocztową lub telefonicznie o zmianie adresu

# Stan wojenny w Czechach

LONDYN. (Obsl. sp.) Dzienniki londyńskie donoszą, że napięcie w Czechach wzmagają się. Władze okupacyjne są poważnie zaniepokojone. W mieście Pieczyn i całej okolicy zniszczono wszystkie sztydy niemieckie. Władze okupacyjne ogłosiły w

tym okręgu stan wojenny. Mieszkańcy nie mogą wychodzić na ulicę od 7 wieczór do 4 rano.

Na drogach wzmożono posterunki. Granice protektoratu są zamknięte i pilnie strzeżone.

## Nożycami przez prasę

CHMURY NAD BUDAPESTEM.

„Kurjer Warszawski” zamieszcza korespondencję z Węgier, ilustrującą trudności na jakie napotyka rząd węgierski pomimo korzystnych zmian terytorialnych.

Widnokreśl polityczny na Węgrzech uległ ostatnio zachmurzeniu. Przypisać to należy z jednej strony nieregulowaniu zagadnień żywożywnych dla ogromnej większości narodu, jak sprawy żydowskiej (rozwiązanej w ramach b. ogólnikowych), uposiedzeniu drobnego przemysłu chrześcijańskiego na rzecz przedsiębiorstw państwowych, brakowi zharmonizowania handlu zagranicznego z warunkami bytu szerokiego ogółu i skutkiem tego wszystkiego radykalizacji mas. Z drugiej strony, naciskowi Niemiec i zobowiązaniu Węgier udzielenia Niemcom pomocy w wypadku zawikłania w jakakolwiek bądź wojnę. Wreszcie agitacji „nieodpowiedzialnych” czynników, wśród mniejszości niemieckiej.

W dodatku w samym społeczeństwie węgierskim brak jest jednomyślności.

Nastroje w społeczeństwie węgierskim są dziś więcej niż kiedykolwiek podzielone. Koła rządowe zgrupowane koło hr. Teleki starają się wykazywać, w miarę możliwości, niezależność sądu. Trudności stanowiska ich należy zrozumieć, skoro zważy się, że poza definitywnym związaniem się Włoch z Niemcami Węgrzy posiadają armię dopiero w rozbudowie, a przy tym fatalne położenie geo-strategie: ogromne, otwarte granice z Niemcami i z nieprzychylną lub nieufną, poza Polską, resztą sąsiadów.

Niezależność polityki węgierskiej i zacieśnienie więzów gospodarczych z Polską może usunąć wiele trudności. Popieranie polityki niemieckiej w Austrii przedwojennej drogą w swoim czasie kosztowało Węgrów.

### TRUDNOŚCI GOSPODARZE NIEMIEC.

Red. „Dziennika Poznańskiego” p. Józef Winiewicz omawia w artykule wstępnym trudności gospodarcze Niemiec. Okazuje się, że w związku z porządkowaniem szabelki podatki w Niemczech wzrosły o... 50%.

Ciekawie wyglądają w tym świetle analizy bilansów spółek akcyjnych w Niemczech, które teraz właśnie publikowały swe wyniki rachunkowe. Okazuje się, że wielkie przedsiębiorstwa przemysłowe zapaściły przeciętnie w roku 1938 o 50 procent więcej podatków, niż w roku 1937. Oczywiście równolegle szedł i w pewnej mierze wzrost obrotów, ale wysokość obrotów w roku 1938 była wyższa od roku 1937 tylko o 20%, a dochody o zaledwie 10%. Nie potrzeba dodawać, że taki rozwój ciężarów podatkowych nie poprawia a pogarsza sytuację przedsiębiorstw. Taki rozwój stosunku ciężarów podatkowych do dochodów i obrotów przedsiębiorstw wywraca założenie równowagi niemieckiego życia gospodarczego, która trwać mogła i trwać może tylko tak długo, jak długo wzrost produkcji wyprzedza wzrost rozchodów, to znaczy jak długo kosztą nakreślenia koniunktury są niższe, niż osiągnięta tą drogą korzyść zwiększonej wytwórczości. Wymowa tych dwóch cyfr jest wielka: 50% wzrost podatków dał tylko 20% wzrost obrotów.

Jednocześnie znacznie zmalał eksport niemiecki.

Ale polityka Trzeciej Rzeszy zagrażająca rynki zbytu sobie zamyka. Nikt dziś z Niemcami nie chce handlować, albo nie płacąc, albo politycznie sobie biorąc (vide Stany Zjednoczone i ich prohibicje na niemieckie towary cła) arażają. I tak aneksja Czech spowodowała, iż eksport niemiecki do krajów europejskich w kwietniu spadł w porównaniu z marcem:

z 352 na 309,4 miliony mk.

a eksport morski:

z 137 na 128 milionów mk.

Zresztą dodajmy, że dodatnie saldo niemieckiego bilansu handlowego stało się pogarsza, powodując restrykcje im portowe. Na niemieckie zaś restrykcje importowe inne państwa odpowiadają utrudnieniami dla niemieckiego eksportu. Autor dochodzi do słusznego wniosku, że najbardziej opłacałaby się Niemcom polityka... pokojowa.

l.

# Naród włoski burzy się przeciwko Niemcom i polityce hr. Ciano

Rzym, w czerwcu

— Czy naprawdę nie boicie się wcale Niemców? — oto pytanie, z którym Polak, bawiący we Włoszech, spotyka się co krok. W pytaniu tym brzmi zdziwienie, podziw i nuta zazdrości, żeśmy ośmielili się przeciwstawić komuś, komu oni tak biernie ulegają.

Z dalszych rozmów wynika wręcz psychoza zasugerowania tego na rodzaju niezawężoną potęgą Rzeszy. Podczas gdy zgłębiała, słuźalca, pozbawiona wszystkich poważnych i zachowujących bodaj pozory niezależności publicystów, prasa włoska, już nie atramentem i farbą, ale jakąś zatrutą śliną pluje na Polskę jej politykę i gotowość obronna, gwałtownie przypodobania się i przysłużenia Niemcom — naród żywi wrodzoną i zupełnie szczerą przyjaźń dla nas. Daje te

mu wyra co krok, a nieraz jest on wręcz entuzjastyczny. Powołuje się na więzi historyczne, podkreśla bohaterstwo, nie tai swych sympatyj.

— Więc jakże możecie tolerować to co się o nas pisze?

— A kóż się liczy z tym co jest w prasie? Gazetę nabywa każdy, że by się orientować w polityce zagranicznej, gdyż wszystko jest tam po dawemu na rozkaz i poprostu poddyktowane.

Kogo interesuje polityka czytuje „Os servatore Romano”, którego nakład wzrasta stale, albo gazety zagraniczne. Nikogo też nie już nie zadziwi, na wet tak radykalna zmiana tonu prasy od penanów na cześć Polski w okresie pobytu w Warszawie min. Ciano, do obecnych inwektyw. Widocznie takie wskazania dyktują Niemcy — kończy filozoficznie.

### WSPÓLNA NIENAWIŚĆ.

— Gdyby jednak przyszło do wojny i byli byśmy zmuszeni się bić, — powiadamy — to przecież między nami nie byłoby właściwie nienawiści.

— Oczywiście — brzmi szybka odpowiedź. — Nasza wspólna nienawiść spłynie jednym korytem na na Niemców.

Rozmowa ta przeprowadzona była głośno, w czasie pewnego oficjalnego bankietu.

### NIEMCY W RZYMIE.

Tymczasem jednak na ulicach Rzymu usłyszy się często język niemiecki. Są to przeważnie „turyści”. Mundurowych Niemców nie widzi się wcale. Oficjalne sfery ustosunkowują się do nich ze względami należnymi

uprzywilejowanym gościom.

Przypatrzmy się jednak twarzy kupca, u którego Niemiec coś kupuje płacąc oczywiście bonem. Nadrabia miną, póki klient jest w sklepie, ale chowając bon do kasy po jego wyjściu wzdycha ciężko mówiąc: — Tych pieniędzy za towar nie zobaczę nigdy. Gdybym miał więcej takich klientów musiałbym zamknąć budę.

Zupełnie inaczej przyjmuje klienta Polaka, wznawiając w niego, że wszyscy przyjezdni Polacy zaopatrują się zawsze z nas co się da, dając wami udzielając rabatu od ceny uwidocznionej na towarze.

### DRAMAT NARODU WŁOSKIEGO.

— Sono amici — słyszy się często wypowiedziane z przyjaznym uśmiechem. — Przekleństwem naszym jest że jesteśmy związani z narodem i kulturą nam obcym, z którym łączy nas jedynie analogia ustroju. Z narodem nędzarzy głodnych i bosych, którzy ciągną z nas co się da, dając wami mianem bezwartościowe papierki.

Ale jesteśmy przecież osamotnieni, nie mamy nikogo. Gdybyśmy się z nimi pożarli cały świat zacierając ręce z radości mówiąc: — A zagryziecie się między sobą chociażby na śmierć, co nas obchodzi wasze waśnie. Niktby palcem nie kiwnął w naszej obronie.

Dlatego to naród włoski, któremu dyktatura wypłeniła zdolność przejawiania buntu, gryzie się wężem, które go niży i pęta. Przestaje już jednak milczeć postulat i nawet nosząc mundur potrafi przypiąć złościwą łatkę sojusznikowi, którego szerze niecierpi.

Mar.

(„Goniec Warszawski”).

**Zakłady Graficzne**  
**„ZNICZ”**  
Wilno, Biskupia 4, tel. 3-40

Dziesiątka książkowa, druki, książki dla urzędów państwowych, samorządowych, zakładów naukowych. Bilety wizytowe, prospekty, zaproszenia, afisze i wszelkiego rodzaju tabory w zakresie drukarstwa WYKONYWA

**PUNKTUALNIE — TANIO — SOLIDNIE**

## Prowokacyjny artykuł „Voelkischer Beobachter” na marginesie „gdańskich popisów” sfera propagandy niemieckiej Narada między Goebbelsem a Foersterem w Sopotach

BERLIN. (Obsł. sp.) Ostatnie wystąpienia sfera propagandy niemieckiej ministra Goebbeisa w Gdańsku i Sopotach, które, wbrew zapewnieniom niemieckim, wcale nie wywołały „powszechnego entuzjazmu” mieszkańców Gdańska, dały asumpt prasie i radiu niemieckiemu do wszczęcia wzmoczonej kampanii antypolskiej.

Na łamach wczorajszego wydania urzędowej niemieckiej „Voelkischer Beobachter” ukazał się wysoce prowokacyjny artykuł, w którym pismo niemieckie, głoszące zasady Goebbeisa chce zapewnić czytelników niemieckich, że po przemówieniu Goebbeisa w Gdańsku oddechną spokojnie. Prowadzona bowiem przez „szczytnistów polskich” propaganda usiłowała wywołać wrażenie, że Rzesza wyrzekła się sprawy gdańskiej, lecz słowa Goebbeisa, który oświadczył, że kanclerz Hitler pamięta o swoich słowach, upewniły gdańszczan, że Hitler nie rzuca słów na wiatr...

„Gdańsk wie teraz — konkluduje urzędówka niemiecka — że cały na-

ród niemiecki stoi za nimi!” itd.

W ten sposób pismo niemieckie chce wywołać wrażenie, że gdańszczanie z utęsknieniem oczekują dotrzymania przez kanclerza swej obietnicy. Bezskrytyczny czytelnik niemiecki być może uwierzy tym zapewnieniom. Tymczasem prasa zagraniczna w relacjach swych korespondentów potwierdza wiadomość o zimnym spotkaniu, które spotkało Goebbeisa w Gdańsku. Zapewnienia węg radia niemieckiego, że przemówienia ministra propagandy słuchało w Gdańsku 100 tysięcy osób uważać należy co najmniej jako... grubo przesadzone.

W tym samym duchu ogłasza komunikaty radio niemieckie. Niemieckie Biuro Informacyjne donosi, że na zamknięcie uroczystości minister Goebbeis obecny był w Sopotach, gdzie wódz hitlerowców gdańskich, osławiony polakożerca Forster, pojął Goebbeisa specjalnym obiadem.

Jak donoszą korespondenci niektórych agencji zagranicznych, podczas tego obiadu Goebbeis miał dłuższą

naradę z Foersterem oraz innymi kierownikami ruchu hitlerowskiego w Gdańsku.

PARYŻ. (Obsł. sp.) W Paryżu, zresztą jak i w Londynie przemówienie Goebbeisa nie wywarło zbyt wielkiego wrażenia. W kołach politycznych stolic europejskich wskazują, że Polska już określiła swoje stanowisko w kwestii gdańskiej, nie zmieni swego punktu widzenia, zaś Francja i Anglia przeciwstawiają się, zgodnie z udzielonymi gwarancjami, wszelkiej nowej próbie agresji.

W Paryżu podkreślają, że państwa totalne w ogóle wzmoczyły ostatnio swoją działalność polityczną i powróciły do dawno już wypróbowanej, ale nie wywołującej już żadnego wrażenia, polityki zastraszenia. W kołach politycznych podkreślają tę znamieną okoliczność, że wystąpienie Goebbeisa w Gdańsku, wypadki w Tien Tsinie, raid włoskiej floty morskiej z 20 tysiącami majtków i 1000 oficerów do portów hiszpańskich i portugalskich zbiegło się z rokowaniami angielsko-sowieckimi w Kremlu.

## Wideman był agentem „Gestapo” Rewelacje o szpiegostwie niemieckim we Francji

PARYŻ. (Obsł. sp.) Wykrycie bandy szpiegów niemieckich w Tulonie, zdemaskowanie szeregu rzekomych przedstawicieli handlowych firm niemieckich, trudniących się w rzeczy wistosci szpiegostwem na rzecz Niemiec sprawia, że tragiczna katastrofa łodzi podwodnej „Phoenix” poprzedzonej nie mniej tragicznymi katastrofami łodzi angielskiej i amerykańskiej, prasa francuska i angielska komentują nie tylko jako zbieg nie-szczęśliwych wypadków, lecz wyraża przypuszczenie, że tkwi w tym robota wywiadu niemieckiego. To zakłada lizowało kwestię walki z panoszącym się szpiegostwem niemieckim we Francji.

Dzienniki paryskie ogłaszają obecnie szereg rewelacyjnych szczegółów, dotyczących działalności szpiegów niemieckich oraz agentów zagra-nicznego wydziału „Gestapo” w Pa-

ryżu. Nie małą też sensację wywołała wiadomość niektórych dzienników paryskich, na czele z „L'Oeuvre”, że ścięty w sobotę rano w Paryżu „wampir” Wideman stał na usługach zagranicznego „Gestapo”. Masowy mordca wciągał kobiety w swe sidła, wykorzystywał je dla celów szpiegowskich, zaś następnie dusił i cho-

wał ciała swych ofiar.

Pisma donoszą również, że szereg kupców i przedstawicieli handlowych Niemców w Paryżu otrzymało zarządzenie do niezwłocznego opuszczenia granic Francji.

Walka ze szpiegostwem niemieckim wro obecnie we Francji na całej linii.

## 10 lat więzienia za złodziejstwo

Z oskarżenia prokuratora Stambrowskiego, odbyła się w Nieświeżu rozprawa na sesji wyjazdowej Sądu Okręgowego przeciwko znanemu i notorycznemu złodziejowi.

Oskarżony Jan Młakarej dopuścił się w roku bież. kilku kradzieży z włamaniem, do budynku Sądu Grodzkiego w Nieświeżu, do lokalu PZUW, Zarządu Miejskiego w Kle-

ku (zabierając całą zawartość kasy) oraz do lokalu Tarbutu w Klecku i Horodzieju.

Mimo skrzętnego ukrywania się i zacierania śladów, Młakarej wreszcie wpadł w ręce jednego z wyślawców.

Sąd skazał złoceńcę na sześć lat więzienia i 10 lat utraty praw obywatelskich.



Pół żartem, pół serio

## „Week-end”

Miasto staje się nie do zniesienia. Ci tak dzielnie rozkopanego placu Katedralnego lada podmuch wiatru rozwiewa pył, taki sam pył zrywa się przy każdej okazji z ubie, wykładanych kostką kamienną. Jąrrzy oczy tak, że chciałoby się w iniektatorów rzucić porządnią właśnie kostką kamienną.

Niedziela otwiera przed nami możliwość ci wyjazdu za miasto. Na dworcu pełno pań i panów. Nie chciałbym być w takiej chwili człowiekiem znanym. Panie rozkosz nie rozemiane, wesole, lekkie — za nimi „panowie domu” dźwigają piecaki, termoty, piłki dla psocich w wieku od lat pięciu do szesnastu, butelki z kwasem, patelnie i ty-siące innych przedmiotów.

Wysiadam w Kolonii Wileńskiej, czyli daleko hen od miasta (o sześć kilometrów)...

Krajobrazowi nie można nic zarzucić, gdyż krajobraz to nie Polska Akademia Literatury i nie komitet budowy pomnika Mickiewicza.

Geszy różnymi odcieniami zieleni lasów, włosani bujnymi żyt i szmerem Wileński.

Pomyślałem: zażyję, przynajmniej przez parę godzin wytchnienia, zdala od ludzi, od ioh pseudokultury, nawycek i rozmów.

Ale gdzie tam: co drzewko, rozłożone wygodnie towarzystwo łuże i pije. Nb. butelki tłucze się obowiązkowo o pnie sosen.

Domorośli trubadurzy i chłopcy na wzór chłopca z Sosnowca trzelają przed bog-dankami, popisują się swymi „możliwościami głosowymi”...

Rzeczulka, uroczą, poetyczną rzeczulko — miast opuszkawa kamienie — opuszkuje brudne cielska wycieczkowców.

Zdania głośniejszą nawet dźwięki radia.

Dobrze, że po południu zerwała się ulewa. Niejednych przepędziła, poplamiała nie-jedną nowiniarką, kokieteryjną sukienką, — zmywając szminkę i puder, skompromitowała niejedną świeżo malowaną twarz; grubasków przyprawiła o wściekłość; przeswała uczy na zielonej trawce itd. itd.

Brawo, ulewo! Brawo! Choć sam także zmokłem, nie żałuję. Zmokli bowiem także ci wszyscy, co nie umieją należycie zachowywać się wśród dostojnej ciżmy letniej, łąk i zbóż... Jolia.

## HORYNIEC - ZDRÓJ

SEZON CALOROCZNY.

W sezonie III od dnia 21 sierpnia — 31 października prowadzone są „Tanie pobyty” 28 dniowe za zł. 141 — obejmujące: mieszkanie, utrzymanie, kąpiele siarczane i borowinowe i opiekę lekarską. Stacja kolejowa w miejsc. na linii kolej. Jarosław — Rawa Ruska, pow. Lubaczów, woj. lwowskie.

## Rozrywki umysłowe

KONKURS CZERWCOWY.

Kwadraty magiczne (po 2 punkty), ułożył lkc.

I.

- 1) Godło dziedziczne
- 2) Sędzia sparzbaniści
- 3) Oddział żołnierzy
- 4) Niedobór.

II.

- 1) Nacięcie.
- 2) Schronienie.
- 3) Kresa, szrama
- 4) Płyta, tafla.

Bilety wizytowy (1 punkt).

TAD. KRYTO.

Rozstrzygnięcie Konkursu Majowego.

Nagrodę za rozwiązanie podziatu kryzja otrzymał p. Kobecki z Wilna.

Nagrody miesięczne zdobyli p. Leokadia Korsakówna i p. Gajewski z Baranowicz.

Miejscowi mogą odebrać nagrody w Administracji „Kurjera”.

P. IKC — dziękujemy za współpracę — pseudonim musielimy skrócić, by nie zaim-wał dużo miejsca.

W LITWIE zgłoszenia na prenumeratę „Kurj. Wileńskiego” przyjmują: F-ma „SPAUDA” — Kaunas, Malronio 5-a; Księgarnia „STELLA” — Kaunas. Prenumerata miesięczna 5 litów

# Pod banderą na m/s Batory

## „Pracujesz na lądzie — odpoczywasz na morzu”

Orkiestra opalonych marynarzy gra „Jeszcze Polska nie zginęła”... „Batory” za chwilę odbija od lądu. Dwa małe holowniki starają się wyciągnąć okręt w głąb wody. Holowniki pracują. Orkiestra gra. Rozwieszona flagi trzepocą w wietrze jak skrzydła gołębi.

Odpływamy. Sygnał jeden, drugi, a potem trzeci przeciągły gwizd i już holowniki są za nami. Żegnamy się z Gdynią. Przez „okno na świat” bierzemy odrazu kieluszek na północ.

Ten wiatr, który był przykry, gdy okręt stał przy mołu pasażerskim, teraz staje się miłym towarzyszem podróży.

No, bo jakto tak być na morzu bez wiatru? Być w porcie i nie widzieć okrętów. Siedzieć na plaży i nie kąpać się w słonej wodzie.

Za nami pozostała daleko już ziemia, do której tak bardzo wszyscy jesteśmy przywiązani.

Na ostatniej stronie książeczki, zawierającej spis pasażerów, czytamy pełne rąjki, a jak wymowne i aktualne słowa. „Pracujesz na lądzie — odpoczywasz na morzu”.

Po kilku godzinach jazdy, czterdzielastoletni staje się obojętny, dokąd jedzie i kiedy przyjedzie do celu swej podróży.

Okręt płynie spokojnie. Nie chce ani razu zakłócić swych pasażerów i zmusić do „wyrzutów żołądka”. Nikt nie choruje na morską chorobę.

„Batory” jest okrętem luksusowym. To jakaś pływająca „Adria”, czy nawet jeszcze bardziej reprezentacyjny lokal.

Na „Batory” za łączną opłatą biletową, można dobrze zjeść, wytań czyć się, pójść do kina, zagrać w karty, potrepować w słicznym basenie, mającym kolor wody przypominającą do złudzenia Zielone Jeziora i nawet pojeździć na stojącym rowerze, koniu, wielbłądzie, czy oparaciu wioślarskim, a ci, którzy chcą, mogą nawet noboksować się pod fachowym kierownictwem b. mistrza Polski, Szymanskiiego z Warty poznańskiej.

W czytelnym okrętowej mamy bogato ilustrowane tygodniki i gazety nie tylko polskie, ale amerykańskie, angielskie i fińskie.

Na górnym pokładzie zakamym pro mieniami zachodzącego słońca gramy w krykieta.

Zachód słońca na morzu podziwiam z pokładu.

Słońce, jak duży czerwony pomidor chowa się w dywanie Bałtyku.

Jest chwila, że ten pomidor, ta wielka pomarańcza pęka i woda wydaje się być czerwono-srebrną.

Chce się ten widok przedłużyć w minuty, godziny, w dni całe i miesiące.

Chce się obcować z tym zjawiskiem, ale orkiestra okrętowa gra tangę. Płyną słowa znanej piosenki: „Nade mną błyszczy to samo niebo i noc ta sama i ten sam dzień”...

Siedzę w salonie specjalnie przystosowanym do pisania...

Na głównej ścianie fresk Stefan Batory pod Pskowem. Fresków takich i rozmaitych innych malowideł, dotyczących przeszłości Polski jest sporo.

Ale oto na zegarku jest już godz. 23, a tak widno jak u nas o godz. 19 wieczorem. Zaczynają się „noce po-

larne”, z których słynie kraj mało stosunkowo znany — Finlandia — kraj reniferów, 6.600 jezior i kilku tysięcy prześlicznych wysepek, kraj sportów — Nurmiego, terenu przyszłej Olimpiady (w roku 1940 akurat o tej porze).

Słowem, Finlandia jest krajem godnym podziwu, ale o niej w następnym artykule.

Z okrętu od czasu do czasu widać reflektory okrętów mijających nas.

Nie chce się iść na spoczynek — chociaż czeka czyściutka kabinika ze wszelkimi wygodami, jakich nie spotyka się w najbardziej nowoczesnym mieszkaniu.

Godziny krótkie, noce mijają tak szybko jak krótko trwa to, co jest miłe i dobre.

Po dniu pełnym słońca noc taka jest jedną z rozkoszy podróży okrętami morskimi Linii Żeglarskiej Gdynia — Ameryka.

Na „Batory” jedzie stosunkowo mało rodaków. Na 900 przewidzianych miejsc pasażerskich jest nas tylko 126... Reszta podróżnych, to Anglicy, Amerykanie, Estończycy i, rzecz oczywista, Finnowie.

Anglicy jak zwykle — Anglicy. Dziesięć razy dziennie przebierają się. Bez smokinga w ogóle nie wyob-

rażają sobie wycieczki. Do stołu na lunch przychodzą wystrojeni i eleganccy, wówczas gdy pozostali tworzą kontrast, będąc w strojach wybitnie turystycznych.

Na takim międzynarodowym okręcie używać mogą palacze papierosów i cygar. Tytoń jest do nabycia za okrętowe „żetony” w nieokreślonej ilości i jakości, jeżeli chodzi o pochodzenie, przy czym wyroby Polskiego Monopolu Tytoniowego ze względu na propagandowych kosztują prawie o 50% taniej.

Wszyscy, oczywiście, wolą palić papierosy zagraniczne, ale nie wszyscy je chwala.

Wyjątkowym powodzeniem cieszą się smokółki w stanie płynnym i twardym w barach okrętowych. Wina, wódki, koktaile, wischy oryginalne — słowem, czego tylko dusza za pragnie jest w tym barze za tanie i gładnie pieniądze okrętowe.

Te pieniądze okrętowe w dniu wyjazdu trzeba było kupić, rozstając się z naszymi złotymi.

Przed zbliżaniem się do portu „Batory” towarzyszą stada prawdziwych mew, którym rzucamy na grzbiety kawałki bułek, ale bez masła i bez serów podawanych nam przy jedzeniu w kilkunasto gatunkach. **Jarosław Nęciecki.**

### Wystawa polskiego malarstwa batalistycznego



Protector wystawy Pan Marszałek Śmigły Rydz podczas zwiedzania Wystawy Polskiego Malarstwa Batalistycznego.

## Burze na Ziemiach Północno-Wschodnich

### poczyniły wielkie spustoszenia. Huragan nad Niemenczynem, Zniszczenie grobli. Porażeni i zabici przez pioruny.

W niedzielę o 4 p. p. nad Niemem czynem przeszedł huragan. Pioruny uderzały jeden po drugim. Ulewa za mienia drogi w rzeki, zaś silny wicher powyrwał w lesie drzewa z korzeniami.

Na przedmieściu Malaciszki piorun uderzył w dom leśnikowy Mickiewicza. Trzy osoby zostały kontuzjowane. Jedną z nich przewieziono do szpitala w Wilnie.

W leśniku, zajmowanym przez wilmiankę Gelferową, piorun uderzył w dach. Po chwili zawalił się sufit, niszcząc wewnętrzne urządzenie. Gelferowa na odgłos trzasku walącego się dachu zdążyła wybiec z mieszkania, unikając w ten sposób śmierci.

W czasie burzy jaka przeszła nad powiatem wolożyńskim olbrzymia ulewa zniszczyła groble przy mostach na drogach: Surwiłszki — Traby; Surwiłszki — Dorze i Surwiłszki — Narwiłszki. W samym majątku Surwiłszki pod naporem wzbierających wód runął most na rzece koło młyna i została przerwana Grobla.

Onegdaj podczas burzy zmarł wskutek porażenia przez piorun Szaban Piotr, mieszkaniec wsi Pogórze, pow. nowogródzkiego, zaskoczony przez burzę w polu w czasie pilnowania łąk gromady Pogórze.

W czasie burz jakie w ostatnich dniach przeciągnęły nad Wileńszczyznę zanotowano od uderzeń piorunów

# ROWERY

na najwyższej jakości

MICHAŁ GIRDA, JANUS, KORDIAN i inne w firmie

## Michał Girda

Wilno, Mickiewicza 7, tel. 16-28.

Radioaparaty  
Akumulatory  
Elektrotechnika

## XI Zjazd Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego w Wilnie

Od 30 czerwca do 1 lipca odbędzie się w Wilnie XI Zjazd Naukowy Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego. Program Zjazdu przewiduje posiedzenie Zarządu Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego 4 posiedze-

nia naukowe, na których wygłoszone zostaną około 80 referatów naukowych, demonstracje chorych, fotografij i przezroczyc, pokaz filmów naukowych itp.

## Karabin i radiodbiornik obronią Polskę

Człowiek za pośrednictwem karabinu wyruca polski i razi nim wroga. Za pośrednictwem radia operuje przy użyciu słowa. Co jest groźniejszą bronią karabin, czy radio?

Karabin przynosi śmierć, sieje zniszczenie fizyczne, zmniejsza tym samym ilość obrońców. Radio nie przynosi śmierci fizycznej, ale sieje natomiast w szeregach nieprzyjacielskich zwątpienie, brak wiary we własne siły, osłabiają wole walki i zwycięstwa, a nawet niwelują ją całkowicie. Radio wprawdzie nie uśmierca wroga, ale czyni go niezdolnym do walki, ma — robi czynnik, osłabiającym zdolność bojową własnych kolegów i siejących zwątpienie w szeregach nieprzyjaciela.

Jeśli natomiast chodzi o własne szeregi, radio zwiększa ich zapal wojenny, wzmacnia wole walki i zwycięstwa, potęguje nieustępliwość.

Widzamy więc, że potrzebne są zarówno karabiny, jak i radio. I w powiedzeniu, że każda strzecha chłopska, każda izba robotnicza, w której jest radiodbiornik — jest bastionem obronnym, nie ma ani cienia przesady. Bo tak jest istotnie.

Dozbieramy nasze wojsko. Całe społeczeństwo czyni wysiłki, aby przez fundowanie sprzętu wojennego, przez zakupowanie broni jak najbardziej wzmocnić naszą armię. Równie wielkie wysiłki czynić musimy, aby

radiofonizować nasze osady i wsi, aby nad dachami chłopskimi było jak najwięcej anten radiowych.

Niewątpliwie akcja radiofonizacji wsi nie jest łatwą. Piętrzy się tu jednak wiele trudności.

Trudności te zostaną w znacznej mierze w najbliższym czasie usunięte. Jest tu mowa o chwilowo wysokiej cenie radiodbiorników, które staną się w niedługim czasie zupełnie dołęgane dla szerokiej mas ludności wiejskiej przez wprowadzenie na rynek tanich radiodbiorników popularnych.

Po ukazaniu się tych odbiorników w sprzedaży przypuszczać należy, że wieś polska pokryje się gęstą siecią anten radiowych. Wszyscy już dzisiaj rozumieją, jakie znaczenie posiada radiofonizacja kraju.

Rozszerzenie sieci radiofonizacji — to uzbrojenie moralne Polski, to uczynione z każdej chłopskiej chałupy niezdołanej twierdzy polskości.

### Wystawa Artystów Wileńskich

Zbiorowa wystawa prac Zespołu Artystów Wileńskich w lokalu Towarzystwa Szerzenia Kultury Sztuk Plastycznych otwarta jest od dzienne od godz. 10 do 13 i od godz. 16 do 19. (Wystawa mieści się przy ul. Orzeszkowej 11-b).

Udział w wystawie biorą: G. Achrem-Achremowicz, R. Jakimowicz, I. Klukowski, J. Marcinkowski, J. Oświecimka-Gotubiewowa, I. Pikiel, Z. Pruszyńska, P. Sięgiejewicz, E. Skwarczewska, M. Suchocka-Eydyngiewiczowa, B. Umiastowska, Z. Wendorff-Serafinowiczowa, Piotr Żyngiel.

### Podziękowanie

Komitet Obchodu „Dnia Spółdzielczości” w Wilnie składa serdeczne podziękowanie artystom wileńskim p. Wandzie Hendrich, p. Adamowi Ludwigiowi oraz orkiestrze Lunackich Hufców Pracy za uprzejme wzięcie udziału w Akademii Spółdzielczej w dniu 11 czerwca br. przez świetne wykonanie artystycznej części programu.

**HOTEL „ST. GEORGES”**  
w WILNIE  
Pierwszorzędny — Ceny przystępne  
Telefony w pokojach

## Skarb w chlewie zakopał adwokat białostocki

Dużą sensację w Białymstoku wywołała kradzież 1550 dolarów w złocie, które mieszkający przy ul. Stonimskiej 35 adwokat Leonard Cellarius zakopał w swoim czasie w chlewie posesji, w której mieszkał.

Adwokat Cellarius obawiał się trzymać pieniądze w mieszkaniu, względnie złożyć je w instytucji oszczędnościowej. Wolął więc wykopać w kącie chlewka dół, w którym senował zawinięte w nieprzemakalny papier złote dolary.

Jakież było przerażenie adwokata, gdy pewnego dnia stwierdził, że dół w chlewie

został rozkopany i złoto zginęło bez śladu.

Poszkodowany adwokat zakomunikował o kradzieży policyj, która wkrótce wykryła złodziei. Okazało się, że pieniądze skradł furman adwokata, Antoni Koda ze wsi Lewonia, pow. białostockiego, który już znalazł się za kratami więziennymi.

Ze skradzionych pieniędzy odnaleziono 460 dolarów w złocie, 440 zł 50 gr uzyskanych ze sprzedaży dolarów i 3000 zł zabezpieczone na hipotecę majątku niejakiego Puchalskiego w kol. Lewonia, od którego Koda zamierzał nabyć nieruchomości.

**BIURO OGŁOSZEŃ J. KARLIN**  
Wilno, Niemlecka 35, tel. 605

OGŁOSZENIA DO WSZYSTKICH PISM DOGODNE WARUNKI

**DRUSKIENIKI NAD NIEMNEM**

Państwowy Zakład Zdrojowy

SOLANKA  
BOROWINA  
INHALATORIUM  
SOLARIUM

Sezon od 15 maja do 1 października.

Informacje:  
Komisja Zdrojowa w Druskienikach  
Zw. Uzdrawisk Polskich w Warszawie

# Poświęcenie hangaru szkoły szybowcowej w Auksztagirach

W Auksztagirach pod Wilnem odbyła się uroczystość poświęcenia hangaru Szkoły Szybowcowej Wileńskiego Okręgu Kolejowego LOPP, ufundowanego przez kolejowe koła kobiece LOPP.

Droga prowadząca do szkoły oraz całe szybowisko zostały udekorowane flagami o barwach narodowych i LOPP. Na szybowisku ustawiono wszystkie szybowce szkoły, a nowowbudowany hangar przybrano girlandami z zieleni, na frontonie zaś umieszczono napis: „Siłowi, zwaerci, gotowi“.

Na uroczystość poświęcenia hangaru przybyli: p. wojewoda wileński Artur Maruszewski, dyrektor kolei inż. Głazek reprezentujący p. wiceministra Bożkowskiego, przedstawiciel Zarządu Głównego ppłk. Skarżyński, znani lotnicy — ppłk Karpuski i ppłk Dudziński, mjr Gawlikowski, zarząd Okręgu Kolejowego LOPP, liczne delegatki kół kobiecych, instruktorzy i uczniowie Szkoły Szybowcowej oraz zaproszeni goście.

Po odprawieniu krótkich modłów, aktu poświęcenia hangaru dokonał ks. Całka, który wygłosił następnie okolicznościowe kazanie.

Z kolei zabrala głos prezeska kolejowych kół kobiecych LOPP p. Zofia Głazko wa, która przekazała Zarządowi wniesiony ze składek członkowskich hangar. Hangar ten o wymiarach 20x24 metry może pomieścić do 30 szybowców i jest nowym ty-

pem hangaru szybowcowego, a budowa jego kosztowała 17 tysięcy złotych.

W imieniu Zarządu dziękował kołom kobiecym prezes Okręgu Kolejowego LOPP dr Roman Górnicki, który powiedział, że „hangar ten był marzeniem Zarządu i instruktorów Szkoły“ i był on od r. 1934 troską kolejowego LOPP. W dalszych słowach nakreślił prezes rozwój Szkoły Szybowcowej, której inwestycje sięgają 66 tys. złotych, przy czym podkreślił stały rozwój Koła Szybowcowego, które liczy już 7,500 członków.

Z kolei krótkie przemówienie o roli LOPP i jej wysiłku organizacyjnym wygłosił dyr. Głazek, podkreślając, że „nie ma w tej organizacji miejsca dla „urodzonych wielkości“, jest tylko pole pracy, na którym każdy, siejąc zdrowe ziarno czynu, plony zbiera dla wszystkich“.

Po przemówieniach uroczystego odsłonięcia pamiątkowej tablicy, wmurowanej w ścianę hangaru, dokonał ppłk Skarżyński, wiceprezes Zarządu Głównego LOPP. Na tablicy umieszczono następujący napis: „Hangar ten zbudowano z funduszy zebranych przez kolejowe koła kobiece Wileńskiego Okręgu Kolejowego LOPP na chwałę i pożytek lotnictwa polskiego“.

W czasie odsłonięcia tablicy obecni gorąco manifestowali na cześć asów lotnictwa polskiego, przybyłych na uroczystości.

W ramach uroczystości odbyło się przez kazanie Szkole Szybowcowej ufundowanego przez młodzież szkół średnich, zgrupowaną w szkole szybowcowym przy Gimnazjum im. Króla Zygmunta Augusta, szybowca typu „salamaandra“.

Zwiedzanie Szkoły Szybowcowej oraz loty pokazowe na kilku typach szybowców zakończyły uroczystości.

## Złóż ofiarę na F. O. N.

### Wszyscy nad morze „Kilometr“ dr Korabiewicz leczy załogę „Daru Pomorza“

Któż z wilanin nie pamięta „kilometra“, tego naszego polskiego Gerbaulta, dr. Wacława Korabiewicza, który kajakiem zwiędził wszystkie wody, otaczające brzegi Europy i Azji. Ten poeta i romantyk, lekarz i żeglarz, jest właśnie teraz w Gdyni i leczy marynarzy, stanowiących załogę „Daru Pomorza“.

„Kilometr“, przewany tak ze względu na swoją 2 metr. wysokość, czuje się w Gdyni, jak ryba w wodzie. Zawsze ten sam Zawsze ma coś najważniejszego do powiedzenia, gdy samochód rusza albo okręt odbija od lądu.

W oczach wilaniana, dr. W Korabiewicza, czytać można zachwyty do morza i radość życia. Ten z krwi i kości lekarz może być wzorem dla wielu z naszych uczniów i skautów, jak można pogodzić naukę i pracę zawodową ze sportem.

„Dar Pomorza“ stoi w Gdyni. Jest on pływającym domem Korabiewicza, któremu życie na okręcie wydaje się być filisterskie. Marzy on o nowej eskapadzie kajakowej na okres kilku lat.

Wśród marynarzy są dziwacy, a wśród dziwaków są poeci i literaci. Do rzędu tych ostatnich należy właśnie Korabiewicz.

Chcąc osobiście przekonać się o życiu i zwyczajach polskich marynarzy, trzeba wybrać się do Gdyni i poznać otaczający ich świat. Następcą się ku temu miła i dogodna sposobność: wycieczka, organizowana przez Klub Dziennikarzy i Publicystów Radiowych w Wilnie. Pociąg turystyczny jest już niemal zapewniony. Pozostałe miejsca należy niezwłocznie wykupować w „Obisie“, „Kurjerze Wileńskim“ lub „Expressie Wileńskim“.

## Naucz się pływać

Zapisz się na kursy pływackie, organizowane przez Okręgowy Ośrodek W. F. Wilno. Zapisy przyjmuje Okr. Ośr. W. F. Wilno, ul. Ludwisarska Nr 4 codziennie prócz świąt w godz. 9—15. Nauka bezpłatna. Wpisowe wynosi: dla dorosłych 2 zł 10 gr. dla młod-

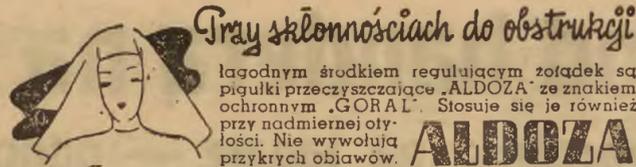
zieży szkół powszechnych i średnich — 1 zł 10 gr. Kurs trwa dwa tygodnie po 1 godz. dziennie. Nauka odbywa się na basenie szkolnym Okr. Ośr. W. F. Wilno (obok przystani WKS).

## Spływ kajakowy z Ignalina do Wilna

Szkolna Przystań Wioślarska w Wilnie, Brzeg Antokolski 5, organizuje od 24 do 28 czerwca 1939 r. Spływ Kajakowy z Ignalina do Wilna dla młodzieży szkolnej i nauczy-

cielstwa. Całkowity koszt łącznie z biletem i przewiezieniem kajaka 7 zł od osoby.

Zgłoszenia przyjmuje kancelaria Przystani.



Trzy skłonności do obstrukcji

Łagodnym środkiem regulującym zotądek są pigułki przeczyszczające „ALDOZA“ ze znakiem ochronnym „GORAŁ“. Stosuje się je również przy nadmiernej otyłości. Nie wywołują przykrych objawów.

**ALDOZA**

## Grodno — Wilno 2:1

Rozegrany w Grodnie mecz piłkarski między reprezentacją Wilna a Grodna zakończył się niespodziewanym zwycięstwem Grodna 2:1.

Musiny zaznaczyć, że Wilno było reprezentowane wyłącznie przez graczy WKS Śmigły, co też nasuwa przypuszczenie, że Śmigły będzie miał dość trudne zadanie z Grodnem w najbliższych meczach o wejście do Ligi.

## Wilno — Lida 2:0

Długa reprezentacja Wilna bawiła w ub. niedzielę w Lidzie, gdzie rozegrała mecz z tamtejszą reprezentacją.

Jak było do przewidzenia wygrali wilanianie 2:0.

Reprezentacja Wilna miała przez cały czas meczu przewagę i tylko dzięki niedyspozycji strzałowej ataku reprezentacja Lidy uniknęła większej porażki.

U wilanin wyróżniło się trio obronne (Woitek, Pawłuc, Feldman) oraz Bukowski w pomocy.

Bramki zdobyli: Rottenberg i Tumas. Sędziował sierz. Czaparek, który nie uznał dwóch bramek strzelonych prawidłowo przez wilanin.

Publiczności ok. 2,500.

## Nowi dziekan na Wydziałach Rolnictwa i Sztuk Pięknych U. S. B.

Dokonany został na U. S. B. wybór dziekanów na nowy rok akademicki na Wydziale Rolnictwa i Wydziale Sztuk Pięknych.

Dziekanem na Wydziale Rolnictwa wybrano profesora Jagmina.

Na wydziale Sztuk Pięknych dziekanem ponownie wybrano prof. Sienkowskiego. Prodziekanem został profesor Morełowski.

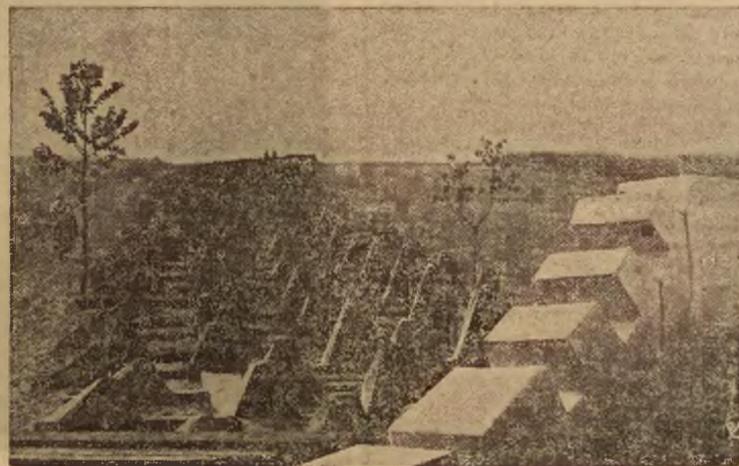
## Magistrat buduje wilański pawilon na Targach Północnych

Na ostatnim posiedzeniu Magistrat rozpatrywał sprawę wzięcia udziału miasta w tegorocznych Targach Północnych. Udział ten został zdecydowany przez wybudowanie specjalnego pawilonu miejskiego. W pawilonie tym wystawione będą wszelkiego rodzaju eksponaty z zakresu dokonanych i zamierzonych prac samorządu wileńskiego. Gospodarka miejska będzie przedstawiona graficznie w postaci różnego rodzaju wykresów.

Sporządzenie projektu tego pawilonu powierzone zostało inż. Muzofowi.

Roboty przy budowie tego pawilonu rozpoczęte zostaną w najbliższym czasie.

## Na linii Zygryda



Rzut oka na fortyfikacje niemieckie na zachodniej granicy Westfalii, na tzw. linii Zygryda.

# Dziś rozpoczyna się ciągnięcie

1-ej klasy 45 Loterii Klasowej

MARY RICHMOND

## MIŁOŚĆ I PODEJRZENIE

Przekład autoryzowany z angielskiego W. M.

Jimmy robił na nim zawsze wrażenie człowieka bardzo zrównoważonego. Kto też mógł przypuścić, że zawróci sobie głowę tak beznadziejnie kaleką, którą widział przez pięć minut? Sprawa nie przedstawiała się wesoło rozgniewanemu Denversowi. On sam musiał występować jako świadek w śledztwie i teraz wszyscy mówili o jego przyjaźni z Lilianą, budując na tym najgorsze podejrzenie. W klubie spotykały zimne ukłony i spojrzania, a nawet najbliżsi jego przyjaciele nie byli z nim tak serdeczni, jak dawniej.

Pierwszym świadkiem w procesie była Sylwia Deane, córka właścicielki domu przy Ascot Avenue. Zeznała ona, że tragicznej nocy była przy ciężko chorej matce. Inni mieszkańcy domu korzystając z pięknej księżycowej pogody, urządzili piknik za miastem. Tak, matka przyjmowała lokatorów, ale byli to przezwani dawni znajomi, przyjaciele, lub osoby przez nich polecane. Matka nie prowadziła wcale hotelu ani nawet pensjonatu. O ile się orientowała, nikt z mieszkańców domu nie znał pani Crane. A ona sama nie widziała nieszczęśliwej nigdy w życiu.

Następnym świadkiem był szofer Liliany. Tak, odwiedził panią do przewozu, owego wieczora, gdzie spotkała się z młodym Francuzem, Arteuil de Freyne,

który bywał u pani wiele razy przedtem. Na pytanie, czy ma czekać, pani odpowiedziała mu, że nie będzie potrzebowała samochodu tej nocy, więc powrócił do garażu, jak tylko pani z towarzyszącym jej Francuzem odjechała. Podejrzenia skierowały się naturalnie na osobę Francuza, on jednak przedstawił tak pewne alibi, że żadnym sposobem nie można go było podać w wątpliwość. Podróżował po Nowej Zelandii z polecenia swojej redakcji, która potrzebowała szeregu reportaży z tego mało znanego kraju. Panią Crane znał od paru tygodni. Przysięgał, że opuściła Ventnor Hotel o wpół do jedenastej, resztę zaś wieczora spędził z przyjaciółmi. Ponieważ było stwierdzone, że morderstwo dokonane zostało przed północą, musiała więc Liliana powrócić do Aucklandu i udać się wprost na Remuera Road.

William Butt był doskonałym świadkiem. Odpowiedzi jego były jasne, krótkie i dobitne.

Tak, znał dobrze panią Crane... był jej przyjacielem. Bliskim przyjacielem? Czy miała ich przyjaźń charakter intymny? Tak, można by ją nawet określić, jako bardzo bliską i intymną.

— Kiedy po raz ostatni widział pan panią Crane? — zapytał sędzia.

— W dniu jej śmierci, po południu. Wyszedłem od niej koło godziny szóstej.

— Czy wydała się panu przygnębiona, niespokojna? Zamyślona lub zdenerwowana?

— Nie — odpowiedział Butt. — Przynajmniej nie takiego nie mogę sobie przypomnieć. Ale nie uważam siebie za człowieka spostrzegawczego.

— Co pan wie o córce zmarłej — Fleurette?

— Bardzo niewiele. Widziałem ją po raz pierwszy w życiu tego właśnie dnia.

— Więc pan nie może nam powiedzieć nic takiego, co by pomogło w rozwiązaniu zagadki jej zniknię-

cia? Nie ma pan żadnych podejrzeń?

— Właściwie miałbym kilka hipotez — odpowiedział niegrzecznie — ale one nie zainteresowały tego sądu. Panowie życzą sobie faktów, a nie teorii.

Zadano mu jeszcze kilka pytań, po czym został zwolniony.

Po zbadaniu wszystkich świadków, nie mogąc stwierdzić identity kobiety, która dzwoniła do Jimmy'ego Cartera, sąd przysięgłych wydał zwykły w tym wypadku werdykt, polecając władzom policyjnym zebranie poplątanych sieci śledztwa i przeprowadzenie dochodzenia, w nadziei, że jedna z nich doprowadzi do właściwego rozwiązania tajemnicy.

IV.

Były agent Scotland Yardu.

Peter Hardinge zobaczył kontury Aucklandu z pokładu statku pocztowego, który śpieszył do przystani, wymykając się niebezpiecznym szponom burzy. Czarne chmury pędziły ponad Rangitoto, a długa linia pagórków na horyzoncie nikała, jakby zamazywana ciemną farbą. Woda w przystani, zazwyczaj tak spokojna i błękitna, teraz stanowiła wzburzoną szarą masę, pokrytą białą pianą. Potężne fale biły z pierwotną furją żłobiąc bruzdy w piasku niezliczonych zatoczek.

Hardinge oparł się o poręcz i patrzył na zbliżający się ład. Jelen z młodych pasażerów, entuzjasta Nowej Zelandii, mówił mu, że widok z morza na Auckland jest tak niezwykły, iż człowiekowi się wydaje, że przybywa do mitycznego Elizeum. „Dosyć buziwie jest to Elizeum“ — pomyślał żartobliwie Hardinge, trzymając się z całej siły poręczy, by nie upaść. Ale podobało mu się to. W nim samym było coś co harmonizowało z dziką wściekłością żywiołów.

(D. c. n.)

# KRONIKA

**CZERWIEC**  
**20**  
 Wtorek

Dzisiaj: Gerwazego  
 Jutro: Sylwester P. M.

Wschód słońca — g. 2 m. 43  
 Zachód słońca — g. 7 m. 56

Opuszczenia Zakładu Meteorologii USB  
 w Wilnie z dn. 19.VI. 1939 r.

## WILEŃSKA

Cisnienie 762  
 Temperatura średnia + 26  
 Temperatura najwyższa + 29  
 Temperatura najniższa + 16  
 Opad 3  
 Tendencja barom.: bez zmian  
 Uwagi: pochmurno, burze.

## DYZURY APTEK.

Dzisiaj w nocy dyżurują następujące apteki: Sokółowski (Tyzenhauzowska 1); Chomińskiego (W. Pohulanka 25); Miejska Wileńska 23; Turgiela (Niemiecka 16); Wileńskiego (Wielka 3).

Ponadto stałe dyżurują apteki: Paka (Al. Łokolska 42); Szantyr (Legionów 10) i Zajackowski (Witłowska 22).

## KOŚCIELNA

— **Przymija.** Jutro, 21 br. o godz. 7 r. w kaplicy Ostrobramskiej ks. Alojzy Tomkowicz odprawi pierwszą mszę św. z udziałem błogosławieństwa, na którą uroczystość proszeni są wszyscy członkowie działa M. B. powołań i znajomi.

## MIEJSKA.

— **URLOP WICE-PREZYDENTA GRODZICKIEGO.** Wice-prezydent miasta p. Grodzicki, kierownik działów gospodarczych Zarządu Miejskiego z dniem dzisiejszym rozpoczyna urlop wypoczynkowy.

— **MAGISTRAT JEDZIE DO TURNISZEK** Dzisiaj prezydium Zarządu Miejskiego udaje się do Turniszek dla zamajomienia się na miejscu ze stanem robót przy budowie hydroelektrowni miejskiej.

Budowę hydroelektrowni przeprowadza, jak wiadomo, we własnym zakresie Ministerstwo Komunikacji, zatrudniając przeszło 600 bezrobotnych.

## ZE ZWIĄZKÓW I STÓW.

— **Wileńskie Towarzystwo Filozoficzne.** Zawiadamia, że we wtorek 20 bm. o godz. 20 w Seminarium Filozoficznym Uniwersytetu (Zamkowa 11) odbędzie się 50 posiedzenie naukowe, na którym prof. dr Kazimierz Ajdukiewicz (z Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie) wygłosi odczyt p.t. „Isola konwencjonalizmu”.

## ROŻNE.

— **Polskie Biuro Podróży „Orbis”** organizuje pobyt ryczałtowo na Wybrzeżu Ryskim. Ceny zł. 170 Pierwsza wycieczka wyrusza w dn. 2 lipca. Zapisy do dnia 23 czerwca.

— **Grono Nauczycielskie Publ. Szkoły Powsz.** Nr 27 ofiarowuje 20 zł. na FON za miast kwiatów w dniu imienin kierowniczkich szkoły pani Wandy Niesiołowskiej.

## NADEŚLANIE

— **Pensjonat nad jeziorem Karaciszki,** dwie minuty drogi od stacji kolejowej. Czynny od 25 bm. Ceny przystępne, doskonała kuchnia. Informacje telefon Landwarów 8 lub po cztą „Pensjonat Karaciszki, folwark Osikowo, koło Landwarowa.

## NOWOGRODZKA

— **Nowy wójt w Lubczy.** Wójt Lubczy wybrany został znany i szanowany na terenie powiatu p. Józef Abrantowicz, posiadający własną gospodarkę w tej gminie.

— **Prywatna Koedukacyjna Szkoła Powiatowa i internat SIÓSTR NAZARETANEK.** Nowogrodzka, ul. 3 Maja 24. Przyjmuje zapisy od 17 czerwca. Bezpłatne komplety jezyka francuskiego.

— **ARESZTOWANIE ŚWIĘTOKRADZCÓW.** Policja pow. nowogrodzkiego zatrzymała Marię Kpacz ze wsi Babiewo, Krasowski i Olę Rybak ze wsi Obelkowiec, pow. nowogrodzkiego, u których w czasie rewizji odnaleziono wiele przedmiotów pochodzących z kradzieży w kościele w Nowejoli oraz wiele innych przedmiotów z kradzieży dokonanych w okolicy.

## LIDZKA

— **Kurs weterynaryjny w Iwiiu.** W Iwiiu, pow. Lidu, odbył się od 15—17 czerwca 3-dniowy Kurs Weterynaryjno-Hodowlany dla działowych. Kurs został zorganizowany przez miejscowego agronoma rejonowego p. Harry Torwira, wykładali zaś rej. lekarz weterynarii Jerzy Żytaner i agronom.

Na Kurs przybyli członkowie Kółek Rolniczych, które zaopatrzyły się w apteczki weterynaryjne w ilości 17 osób.

Pomoc weterynaryjna w nagłych wypadkach dotychczas na naszym terenie nie była znana i dopiero dzięki inicjatywie instruktora Torwira akcja ta rozwija się obecnie w gminach: Sobotniki, Iwie i Lipniski bar dzo pomyslnie.

Czynnych apteczek weterynaryjnych jest obecnie 7, zamówionych 4.

— **„Ziemia Lidzka”.** Ukazał się nowy numer miesięcznika „Ziemia Lidzka”, który zawiera ciekawe prace jak: p. red. Władysława Abramowicza „Drukarnie w Nowogrodzie”, Michała Szymielewicza „Borcie i włość Borciańska”, Marii Reomerowej „Łabecz nad Niemnem”, Al. Śnieżki „Wspomnienie o Józefinie Joczowej”.

Ponadto Wł. Urbanowicz przysławił ludowe, zebrane we wsi Pudzino, w gm. do kudzowskiej oraz bogata kronika.

— **POŻAR LASU.** W lesie należącym do Jana Ożyńskiego, w maj. Gojcieniszki, gm. bieniakofskiej, z nieustalonej przyczyny powstał pożar, który strawił około 2 ha lasu 20-letniego. Ogólne straty wynoszą 1500 zł.

— **Nowy zarząd Stow. Absolut. Szkoły Handlowej w Lidzie.** Na ostatnim walnym zgromadzeniu członków stowarzyszenia absolwentów szkoły handlowej i gimnazjum kupieckiego ks. ks. Pijarów w Lidzie, wybrano nowy zarząd, w skład którego weszli: prezes — Józef Szczygło, wiceprezes — Kazimierz Wojciechowski, skarbnik — St. Czarna sekretarz — Kazimierz Minko, członek kowje: Jan Zaremba, Halina Kotowska i Jan Kłysejko.

— **Złot harcerski.** W Nieświeżu odbył się złot harcerski. Wzięło w nim udział przeszło 400 skautów.

Po uroczystym nabożeństwie przedfilowały ulicami miasta liczne oddziały harcerskie, strażaków, łączności, PCK, OPL oraz zuchów, na fantastycznych konicach i kwadrygach.

Po południu odbył się mecz koszykówki i siatkówki, o godz. 20 zaś ognisko w obozie w Aldie.

— **Wystawa robót ręcznych.** Na zakończenie roku szkolnego w gimn. im. Wł. Syrokomli w Nieświeżu, otwarto wielką doroczną wystawę robót ręcznych, wykonanych przez młodzież szkolną.

Ogromną salę wypełniono ekspozycjami z zakresu grafiki, zdobnictwa, działu odzieżowego i bielizniarstwa oraz prac ze szkła, drzewa i metalu.

— **ZABAWY NA F. O. N. P. W. konna „krakus”** w Nieświeżu urządziło 18 bm. w lesie Zawita k. Nieświeża wielką zabawę ludową z udziałem orkiestry KOP przeznaczając cały dochód na FON.

W Horodzieju również odbyła się zabawa taneczna i przedstawienie. Czysty dochód przeznaczony na FON.

— **UJĘCIE ZŁODZIEJA.** W ostatnich dniach wykryto na terenie Nieświeża 7 kradzieży, których dokonywał niejaki Żhirko Stanisław, kradnąc rowery, ubrania, biżuterię itp.

Złodziej dostał się nawet do zamku Radziwiłła, zabierając tam aparat fotograficzny dużej wartości. Obecnie Żhirko został aresztowany.

— **Zwłoki noworodka.** W osadzie Cieciorowice, gm. brycewickiej, natrafiono w dole po wybranym torfie na zwłoki noworodka niewiadomego pochodzenia. Sekcja wykazała, że dziecko leżało w ziemi od trzech miesięcy, a na świat przyszło martwe.

— **„Nasze pociechy”.** We wsi Czanowice, gm. Łań, pozostawione bez opieki dzieci, w czasie zabawy rozłożyły pod stołami ognia, który uszkodził kilka belek. W porę zauważono ogień na szczęście udało się ugasić.

— **Nieszczęśliwy wypadek** zdarzył się w osadzie Helenowo, gm. zastrawieckiej. W czasie rozbiórki studni został zasypany ziemią robotnik Grzegorz Bilkiewicz. Robotnik poniósł śmierć na miejscu.

— **We wsi Kunosy,** gm. howniańskiej, w czasie budowy domu, zawałił się rusztowanie, grzebiąc pod sobą robotnika Stanisława Zaprzalskiego. Zaprzalski przyniesiony spadającą belką doznał pęknięcia czaszki i zdrzutotania klatki piersiowej.

## MIEŚWIESKA

— **Stółpecka.** Celem uczczenia zynem, pamięci Wielkiego Marsz. Polski Józefa Piłsudskiego, w rocznicę 4 zgonu, młodzież Gimnazjum Tadeusza Hołównki w Stółpecach zorganizowała konkurs „czynny obywatelski” przez zbiórkę złomu żelaza i odpadków.

W ciągu 2—3 tygodni młodzież gimnazjum zebrała 18175 kg złomu żelaznego, za co otrzymała 545 zł 25 gr.

Uchwala samorządu szkolnego, kwotę powyższą ofiarowano na FON.

— **Walne zgromadzenie Sp-ni Mlec. w Stółpecach.** W lokalu „Reduta” w Stółpecach odbyło się walne zebranie członków spółdzielni naczarskiej w Stółpecach, pod przewodnictwem Czesława Krupskiego, posta na Sejm.

— **Skład Zarządu Pow. Kom. FON w Stółpecach.** 12 bm. odbyło się posiedzenie Powiatowego Obywatelskiego Komitetu FON. Dokonano podziału funkcji: prezes — Piotr Prałat, naczelnik Urzędu Celnego, wiceprezes — Stanisław Hecuk, wicestarosta, sekretarz — Leon Kozłowski, inspektor samorządowy, skarbnik — Antoni Mordasiewicz, zastępca nacz. Urzędu Skarb., ref. propagandowy — Stanisław Juzwa, pow. lekarz wet., przewodniczący Komisji Rewizyjnej — Mikołaj Dudziński, dyrektor KKO.

Omówiono cały szereg bieżących spraw, postanawiając przede wszystkim powołać niezwłocznie gminne komitety FON.

— **Walny Zjazd delegatów Z. S. pow. stółpeckiego.** 25 czerwca rb. w sali „Ogniska Kolejowego” w Stółpecach odbędzie się Walny Zjazd delegatów Zw. Strzeleckiego pow. stółpeckiego, na którym między innymi zostanie dokonany wybór członków Powiatowego Zarządu Z. S.

— **ŻNIWO PIORUNÓW.** Przeszła nad powiatem stółpeckim silna burza z gradem i piorunami, wyrządzając dużo szkód.

W St. Swierżniu od uderzenia pioruna spaliła się stodoła z narzędziami i obora bydlem Michała Kozłowskiego; we wsi Mikolajewszczyzna od uderzenia pioruna spaliła się stodoła i sprzęt rolniczy u Zachara Borysewicza; w St. Swierżniu u Sylżyńskiego Bazylego spaliła się stodoła wraz z narzędziami rolniczymi oraz koni; we wsi Polowieniec u Michała Grocholskiego spaliła się obora, narzędzia rolnicze i inwentarz; we wsi Swierżnowo od uderzenia pioruna za spaliła się świetlica ZS lecz dzięki pomocy KOP pożar ugaszono. Jedynie właściciel do mu doznał porażenia.

**Hotel EUROPEJSKI**  
 W WILNIE  
 Pierwszorzędnym — Ceny przystępne  
 Telefony w pokojach. Winda osobowa

## Pomnik ku uczczeniu XX-lecia Niepodległości



Pomnik ku uczczeniu 20-lecia odzyskania Niepodległości, w formie płyty granitowej z napisem i wielkiego krzyża dębowego, wzniesiony we wsi Podhruzany w powiecie wolkowskim, staraniem mieszkańców gromady i właścicieli ziemskich. Zdjęcie przedstawia moment odsłonięcia i poświęcenia pomnika, które przetrzymało się w wielką manifestację patriotyczną miejscowej ludności wiejskiej.

## STÓLPECKA

— **Czyn obywatelski uczniów Gimn. im. Hołównki w Stółpecach.** Celem uczczenia zynem, pamięci Wielkiego Marsz. Polski Józefa Piłsudskiego, w rocznicę 4 zgonu, młodzież Gimnazjum Tadeusza Hołównki w Stółpecach zorganizowała konkurs „czynny obywatelski” przez zbiórkę złomu żelaza i odpadków.

W ciągu 2—3 tygodni młodzież gimnazjum zebrała 18175 kg złomu żelaznego, za co otrzymała 545 zł 25 gr.

Uchwala samorządu szkolnego, kwotę powyższą ofiarowano na FON.

— **Walne zgromadzenie Sp-ni Mlec. w Stółpecach.** W lokalu „Reduta” w Stółpecach odbyło się walne zebranie członków spółdzielni naczarskiej w Stółpecach, pod przewodnictwem Czesława Krupskiego, posta na Sejm.

— **Skład Zarządu Pow. Kom. FON w Stółpecach.** 12 bm. odbyło się posiedzenie Powiatowego Obywatelskiego Komitetu FON. Dokonano podziału funkcji: prezes — Piotr Prałat, naczelnik Urzędu Celnego, wiceprezes — Stanisław Hecuk, wicestarosta, sekretarz — Leon Kozłowski, inspektor samorządowy, skarbnik — Antoni Mordasiewicz, zastępca nacz. Urzędu Skarb., ref. propagandowy — Stanisław Juzwa, pow. lekarz wet., przewodniczący Komisji Rewizyjnej — Mikołaj Dudziński, dyrektor KKO.

Omówiono cały szereg bieżących spraw, postanawiając przede wszystkim powołać niezwłocznie gminne komitety FON.

— **Walny Zjazd delegatów Z. S. pow. stółpeckiego.** 25 czerwca rb. w sali „Ogniska Kolejowego” w Stółpecach odbędzie się Walny Zjazd delegatów Zw. Strzeleckiego pow. stółpeckiego, na którym między innymi zostanie dokonany wybór członków Powiatowego Zarządu Z. S.

## POLESKA

— **ŚWIĘTO WF I PW W LUNIŃCU.** — W Luniu odbyło się święto sportowe, zorganizowane przez Kom. WF i PW w Luniu.

W pierwszym dniu odprawiona została msza św. przy udziale młodzieży wszystkich szkół, po czym nastąpiło otwarcie festynu przemówieniem p. dyr. Lipskiego. Wieczorem urządzono wielkie ognisko oddziałów P. W.

W ramach święta odbyły się zawody sportowe, które ściągnęły na boisko K. P. W. liczne tłumy publiczności. W zawodach brał udział reprezentanci wszystkich szkół i klubów sport Lunieńczyków. Program zawodów obejmował lekką atletykę, gry sportowe i strzelanie.

Na uwagę zasługują wyniki osiągnięte przez uczennice gimnazjum im. ks. Jagielly — Szydłowska. I tak na 60 mtr. osiągnęła ona czas 8,9 sek., w skoku w dal 420 mtr. i w zwyż 125 mtr.

W konkurencji dla panów na 100 mtr. uczniowie gimnazjum Jurczak i Ołowski osiągnęli po 12 sek. Zawodami kierowali barżo sprawie p. kapt. Ołowski i p. prof. Lech.

## OZIŚNIEŃSKA

### List do Redakcji

22 marca 1937 roku umieszczona została w „Kurjerze Wileńskim” wzmianka o ścięciu i sprzedaniu 800 brzoź. W tej sprawie sędzia śledczy w Głębokim przeprowadził dochodzenie i sprawa przeciwko mnie została umorzona.

Z poważaniem  
 Franciszek Książkowski.

## Łóż ofiarę na F. O. N.

### Giełda zbożowo-towarowa i Inniarska w Wilnie

z dnia 19 czerwca 1939 r.

Ceny za towar standardowy lub średniej jakości za 100 kg w handlu hurtowym, parcytet wagon st. Wilno. (Len za 1000 kg f-co wagon st. załadowania). Dostawa bieżąca normalna taryfa pizewozowa.

Żyto	I standard	15.—	15,50
	II	14,50	15.—
Pszonica jara jednolitą I st.		21.—	21,50
	zbiwana II	20.—	21.—
Jęczmień I standard		—	—
	II	17,25	17,50
	III	16,75	17,25
Owies I		16,50	17.—
	II	14,75	15,75
Gryka I		21,25	21,75
	II	20,75	21,25
Mąka żytnia wyciąg.	0—30%	29,50	30,50
	I A	0—55%	26,50
	II	0—95%	20,50
Mąka pszen. gat. I	0—50%	41.—	41,50
	I A	0—65%	40.—
	II	50—60%	29,75
	III	60—65%	24,25
	III	65—70%	18.—
	pastewna	14,50	15.—
Mąka ziemniacz. „Superior”		—	—
	„Prima”	—	—
Otręby żytnie przem. stand.		11.—	11,50
	przen. śred. przem. st.	11,50	12.—
Wyka		19,50	20,50
Lubin niebieski		9.—	9,75
Siemię lniane bez worka		50.—	50,50
Len niestandardowy:		—	—
Len trzpany Horodziej		—	—
	Wolozyn	17,0.—	18,0.—
	Traby	14,40.—	14,80.—
	Miory	24,80.—	25,20.—
Len czesany Horodziej		—	—
Kądział horodziejska		15,40.—	15,80.—
	grodziejska	9,00.—	9,40.—
Targaniec moczony		9,00.—	9,40.—
	Wolozyn	10,30.—	10,70.—

## Splonęło 41 domów 50 osób poparzonych

Przed kilku dniami podaliśmy wiadomość o pożarze we wsi Ciereszka, gm. lubczańskiej, pow. nowogrodzkiego. Pożar ten, jak wiadomo, wynikał wskutek zapróżnienia ognia przez dzieci. Ogólne straty wynoszą ok. 125 tys. zł. Splonęło: 41 domów mieszkalnych i tyleż chlewni, 25 stodół

oraz 6 innych zabudowań gospodarczych, 19 sztuk inwentarza żywego oraz gotówka a rolnika Michała Malucha 7.000 zł.

W czasie pożaru uległo poparzeniu 50 osób. Władze administracji ogólnej i samorządu zorganizowały akcję pomocy pogorzelcom.

## Teatr m. NA POHULANCE

Dzisiaj o godz. 20-ej  
**Dama od Maksyma**

## RADIO

WILNO

WTOREK, dnia 20. VI. 1939 r.

6.56 Pieśń por. 7.00 Dziennik por. 7.15 Muzyka z płyt. 7.30 Koncert por. z Gdyni. 8.00 Audycja dla szkół. 8.15 „Wieczna anal-kontentka” — dialog. 8.30 — 11.30 Przerwa. 11.30 Audycja dla poborowych. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.83 Audycja południowa. 13.00 Wiadomości z miasta i prowincji. 13.35 Program na dzisiaj. 13.10 Popularny koncert symfoniczny. 14.00 „Pani jedzie na wakacje” — pogawędkę dla kobiet prow. Wanda Malesszewska. 14.10 Muzyka lekka. 14.40 Sylwetki sportowców. 14.45 Kajakiem po naszych rzekach i jeziorach — opowiadanie dla młodzieży (cz. II). 15.00 Koncert popularny. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 15.50 Przegląd aktualności finansowo-gospodarczych. 16.00 Dziennik populadny. 16.10 Pogadanka aktualna. 16.20 Recital śpiewaczy Michała Zabejdy-Sumickiego. 16.45 Kronika literacka. 17.00 Pieśń i arie w wyk. Talany Kotlarskiej. 17.15 Z muzyki francuskiej Tr. do Bar. 17.30 „Poradnia dla znużonych” — felieton J. Huszczy Tr. do Bar. 17.45 Wybrane sonaty Beethovena w wyk. i ze słowem wstępnym, Stanisława Szpitalskiego. 18.00 Kwartety L. van Beethovena (płyty). 19.00 Audycja dla robotników. 19.30 „Przy wieczery” — koncert. 20.25 Czytanka wiejskiej. 20.40 Audycje informacyjne. 21.00 IV Festival muzyczny w ramach „Dni Krakowa”. 22.05 W przerwie: „Z perspektywy ćwierćwiecza” — „Dyplomatyczne przygotowanie Wielkiej Wojny” — odczyt. 23.25 Ostatnie wiadomości i komunikaty. 23.30 Zakonczenie programu.

ŚRODA, dn. 21.VI. 1939 r.

6.56 Pieśń por. 7.00 Dziennik por. 7.15 Muzyka z płyt. 8.00 Audycja dla szkół 8.10 Muzyka z płyt. 8.15 Pogadanka turystyczna. 8.25 Wiadomości turystyczne. 8.30 —11.30 Przerwa. 11.30 Audycja dla poborowych. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Wiadomości z miasta i prowincji. 13.05 Program na dzisiaj. 13.10 Chwilka Ligi Morskiej i Kolo-nialnej. 13.15 Muzyka popularna. 14.00 Muzyka lekka. 14.45 „Co chcielibyśmy usły-żeć?” — audycja dla dzieci, w opr. Cio-ci Hali. 15.15 Muzyka popularna. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 Dziennik populadny. 16.10 Pogadanka aktualna. 16.20 Koncert połączony chórow akademickich. 16.45 Życie kwiatów: „Narodzinę kwiatu w przyrodzie”. 17.00 Koncert solistów. Tr. do Bar. 17.30 Odwiedziny u mistrzów. Tr. do Bar. 18.00 Recital śpiewaczy Jerzego Gardy (teatr). 18.30 Słynne sylfide (płyty). 19.06 Teatr W.obraźni: „Klub Piekwicki” Karola Dickensa. 19.30 „Przy wieczery” — Kon-cert w wyk. Ork. Rozgł. Wil. 20.10 Odczyt wojskowy. 20.25 W naszej świetlicy — audycja w opr. L. Beynara. 20.35 Sport na wsi. 20.40 Audycje informacyjne. 21.00 Recital Chopinowski w wyk. Olgi Martusiewicz. 21.40 Nowości literackie omówi Konrad Górski prof. USB. 22.00 „Kraszewski i Wilno” — odczyt wygł. dr M. Rzeuska. 22.15 Koncert kameralny. 23.00 Ostatnie wiadomości i komunikaty. 23.05 Zakonczenie programu.

## BARANOWICZE

WTOREK, dn. 20 czerwca 1939 r.

6.30 Sygnał i pieśń poranna. 13.00 Wiadomości z naszych stron. 13.10 „Polscy kompozytorzy”. 14.00 Nasz program i komunikaty. 14.05 Koncert (z płyt). 17.30 Z muzyki francuskiej — (płyty z Wilna). 17.30 Gwied regionalna Leona Wolleji (z Wilna). 17.45 Wybrane sonaty Beethovena w wykonaniu i ze słowem wstępnym Stanisława Szpitalskiego (z Wilna). 20.25 „Prace w pa-siecu” — pog. wygłosi Franciszek Bober. 20.35 Wiadomości dla wsi. 23.05 Zakonczenie programu.

## TEATR i MUZYKA

### TEATR MIEJSKI NA POHULANCE.

— **„DAMA OD MAKSYMAMA”** — na przedstawieniu wieczornym! Dzisiaj we wtorek dn. 20 czerwca o godz. 20 komedia muzyczna G. Feydeu pt. „Dama od Maksyma” — której melodie z epoki „Fun de siechu” do-jedna z najlepszych fars francuskich do słosował Tadeusz Sygietyński. Lekka, bez-troska zabawa, isicie francuski humor, komizm sytuacji i frastrujące piosenki — stwarzają przyjemny nastrój odpowiedzialny dla letniego, żelonego sezonu. W roli tytułowej Xenia Grey, w otoczeniu premierowej obsady zespołu. Oprawa dekoracyjna — Jan i Kamila Gołusowie. Reżyseria — Z. Karpin-ski.

— Jutro, w środę dnia 21 VI. o godz. 20 „Dama od Maksyma”.

— **Premlera w Teatrze na Pohulance.** W najbliższych dniach Teatr Miejski na Pohulance daje nową premierę, którą będzie lekka komedia Benedettiego pt. „Szkarlatne róże” Reżyseruje Z. Sawan. Udział biorą pp.: W. Alexanrowiczow, St. Jaakiewicz i W. Surzyński.

### TEATR MUZYCZNY „LUTNIA”.

— Ostatnie przedstawienie przed gościną w Krynicy. Dzisiaj po cenach propagandowych po raz ostatni w sezonie „Błękitna maska” — operetka Reinhardta. Widowisko to z udziałem Kuczyckiej, Halmirskiej, Dembowskięgo, Szczańskięgo, Izykowskięgo i reżysera Domosławskięgo.

— **„Słodka dziewczyna”.** Jutro grana będzie uroczwa operetka „Słodka dziewczyna” która premierowa publiczność przyjęła nad zwyczaj serdecznie, poszczególne numery bisując i oklaskując. Szczególnie z ułubieńcami publiczności na czele, jest świetnie dobrany i zgrany, to też „Słodka dziewczyna” ma powodzenie zapewnione.

## Rozkład jazdy autobusów

8.00	17.35	Wilno	9.15	20.40	17.35	Wilno	9.15
9.00	18.30	Jaszuny	8.15	19.40	18.30	Jaszuny	8.15
9.12	18.42	M. Soleczniki	8.05	19.30	18.42	M. Soleczniki	8.05
9.25	18.55	W. Soleczniki	7.55	19.20	18.55	W. Soleczniki	7.55
9.35	19.05	Bieniakiowie	7.45	19.10	19.05	Bieniakiowie	7.45
10.00	19.30	Konwaliszki	7.10	18.25	20.00	Dziewieniszki	6.40
10.30	20.00	Dziewieniszki	6.40	17.55	20.50	Sobotniki	6.00
11.20	20.50	Sobotniki	6.00	17.10	21.30	Traby	5.30
12.00	21.35	Iwje	5.15	16.30	22.00	Juraciszki	5.00
					23.00	Bakszty	4.00

Zarząd Okręgowy  
Polskiej Macierzy Szkolnej  
w Baranowiczach

ogłasza zapisy na rok szkolny 1939/40

Gimnazjum Kupieckiego i Gimnazjum Drogowego

Warunki przyjęcia:  
6 oddz. szkoły powszechnej, wiek od 14 do 17 lat. Egzamin wstępny 22 i 23 czerwca z jęz. polskiego, arytmetyki z geometrią, historii, geografii, przyrody.

Zgłoszenia kierować pod adresem Gimnazjów w Baranowiczach, ul. Senatorska 121, tel. 177

Dobre filmy tylko u nas!

**PAN Irena Dunne**  
i Douglas Fairbanks w najbardziej czarującym filmie  
„Radość życia” Piękny nadprogram

Reprezentacyjne Kino **CASINO** Casino dla wszystkich  
Wszyscy do Casina!

Wielka kreacja genialnego **Wallace'a Beery**  
w wzruszającym filmie „WIEŻY MIŁOŚCI”

Chrześcijańskie kino **SWIATOWID** Uroczą Jeannette Macdonald i słynny amant  
NELSON EDDY w wspaniałym filmie muzycznym  
„Gdy kwitną bzy”

KINO DZIS Pierwsza **Bette Davis** w roli kobiety, która kochała  
Rodziny Kolejowej aktorka świata nienawidziła, upadła i zwyciężyła w filmie p.t.  
**ZNICZ „Piętno przeszłości”**  
w rolach głównych **HENRY FUNDA**  
Nadprogram: DODATKI. Początek o godz. 6-ej w święta o 4-ej

**OGNIKO** DZIS. Nieśmiertelna historia wielkiej miłości  
„Dama Kameliowa”  
W rolach głównych: **Greta Garbo** i **Robert Taylor**.  
Nadprogram UROZMAICONE DODATKI. Początek o godz. 6, a w niedzielę i święta o 4.

Obwieszczenie  
O LICYTACJI

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25. 6. 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym w sprawach skarbowych (Dz. URP. Nr 62, poz. 580), podaje się do ogólnej wiadomości, że dn. 27 czerwca 1939 r. o godz. 10 w lokalu Zarządu Gminy, w Niedzwiedzi, celem uregulowania należności Urzędu Skarbowego w Baranowiczach i innych wierzycieli, Rajski Hektor, maj. Zapole, gm. Niedzwiedzie, odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości. Nr tyt. 1392/38.

1 żniwnarka — 300 zł, 1 młynek do czyszczenia zboża — 250 zł, 1 wialnia — 50 zł, 1 kierał 4 konny — 250 zł, 1 młocarnia trybowa — 200 zł, 2 wozy — 100 zł.  
Z trwania na to, że licytacja, wyznaczona w pierwszym terminie na dzień 24 stycznia 1939 r. nie doszła do skutku, wymienione wyżej przedmioty w myśl § 92, powołanego na wstępie rozporządzenia mogą być sprzedane za cenę niższą od oszacowania.  
Zajęte przedmioty można oglądać w dn. licytacji od godz. 8, w lokalu Zarządu Gminy Niedzwiedzie.

Naczelnik Urzędu Skarbowego  
(—) W. Lamprycht.

Przy **BÓLACH GŁOWY**  
NERWOBÓLNI I GRYPY  
skutnie się **DROSKA**  
KOWALSKINA

Redakcja i Administracja  
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno i  
Centrala. Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4  
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu  
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30  
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Redakcja i Administracja  
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno i  
Centrala. Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4  
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu  
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30  
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Redakcja i Administracja  
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno i  
Centrala. Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4  
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu  
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30  
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Redakcja i Administracja  
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno i  
Centrala. Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4  
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu  
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30  
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Redakcja i Administracja  
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno i  
Centrala. Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4  
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu  
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30  
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Redakcja i Administracja  
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno i  
Centrala. Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4  
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu  
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30  
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Redakcja i Administracja  
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno i  
Centrala. Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4  
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu  
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30  
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

## Przetarg

Stowarzyszenie „Ognisko” w Nowogródku ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie następujących robót remontowych w lokalu Stowarzyszenia w Nowogródku przy ul. Bazylińskiej 2.

1) Naprawienie 10 drzwi dwuskrzydłowych (szklenie, dopasowanie, oczyszczenie, zaszpakowanie).  
2) Oczyszczenie i malowanie ścian farbą klejową w 4 pokojach (1 duży i 3 małe) oraz klatki schodowej z oszalowaniem deskami heblowanymi.

3) Tapetowanie całkowite 2 sal dużych, jednej średniej oraz uzupełnienie i poprawki w 3 salach małych.  
4) Całkowite zerwanie i wstawienie podłogi nowej w 2 salach średnich, poprawki i uzupełnienia w 5 salach małych.

5) Naprawa, oczyszczenie, częściowa zmiana kafli i rusztów w 5 piecach oraz zmiana paleniska i płyt żelaznych w kuchni bufetu.

6) Poprawki i przeróbki instalacji elektrycznej przez wpuszczenie w mur w 8 salach i w klatce schodowej.

7) naprawa, malowanie i dopasowanie 10 par okien średniej wielkości

8) Oczyszczenie i bielenie 10 sufitów w pokojach (3 duże, 3 średnie, 4 małe).  
9) Wykonanie przegrody filenkowej na WC i zrobienie drzwi, urządzenie sedesu i na czynnia hermatycznego wraz z doprowadzeniem wentylacji w sianie.

Słupy kosztorys przewidzianych robót jest do przejrzania w Nowogródku przy ul. Bazylińskiej 2, w poniedziałki, czwartki i soboty w godz. od 19 do 20, oraz można otrzymać pocztą po nadesłaniu znaczków pocztowych na kosztą poleconej przesyłki listowej.

Oferty należy nadsyłać do sekretariatu „Ognisko” w Nowogródku, ul. Bazylińska 2 do dnia 15 lipca do godz. 19, w którym to dniu o godz. 20 nastąpi otwarcie ofert.

Zastrzega się swobodę dowolnego zwiększenia lub zmniejszenia ilości robót ofertowych, wolnego wyboru oferenta, oddania robót kilku oferentom, ewentualnie unieważnienie przetargu częściowo lub w całości.

Nowogródek, dn. 17 czerwca 1939 r.

Kurator

(—) Stefan Radoliński.

## Przetarg

Naczelnik Więzienia w Baranowiczach ogłasza na dzień 26 czerwca 1939 r., godzina 11 przetarg nieograniczony na dostawę dla więzienia w Baranowiczach i Karnego Ruchomego Ośrodka Pracy nr 19 w Dobrem st. kol. Hancowice w miarę zapotrzebowania w okresie trzymiesięcznym do dnia 1 października około: żyta — 10.000 kg, maki razowej — (9000) kg, maki pyłkowej 55 proc. — 2000 kg, maki pszennej — 50 (200) kg, jęczmienia dorodnego — 1000 kg, chleba pyłkowego — 500 kg, grochu polnego — 2000 (1000) kg, psenki — 1500 (1000) kg, kaszy jęczmiennej — 1500 (1300) kg, stoniny solonej I gat. — 2000 (1500) kg, mięsa wołowego — 1200 (1300) kg, kapusty kiszonej — (5000) kg, cykoni — (50) kg, liści bobko wych — 7 (3) kg, pieprzu czarnego — 3 (2) kg loco więzienie lub Ośrodek w Dobrem, co do cyfr w nawiasach.

Oferty należy składać w kopertach zabezpieczonych i zalakowanych z dołączeniem kwitu Kasy Urzędu Skarbowego na złożone wadium w gotówce lub papierach wartościowych w wysokości 5 proc. sumy ofertowanej, względnie przedłożyć wadium przy przetargu z dołączeniem próbek artykułów. Więzienie zastrzega sobie prawo do wolnego wyboru oferenta, zwiększenia lub zmniejszenia zakupu i unieważnienia przetargu. W razie niedojścia do skutku przetargu, następny bez względu na złożoną ilość ofert i bez specjalnych wezwań odbędzie się w dniu 29 czerwca r.

Baranowicze, dnia 15 czerwca 1939 r.

Naczelnik Więzienia.

## Konkurs

Stowarzyszenie Urzędników Państwowych „Ognisko” w Nowogródku ogłasza konkurs na dzierżawę bufetu-restauracji, mieszczącego się w lokalu Stowarzyszenia przy ul. Bazylińskiej 2.

Ponieważ lokal klubu jest jedyną placówką skupiającą całe życie towarzysko-kulturalne społeczeństwa nowogródzkiego, należy życie prowadzony bufet ma zapewnione warunki dobrego rozwoju.

Dzierżawa do objęcia z dnem 1.IX. 1939 r. Oferty na dzierżawę bufetu należy nadsyłać w terminie do dnia 15.VIII. 1939 r. Stowarzyszenia „Ognisko”, Nowogródek, ul. Bazylińska 2. Zastrzega się dowolny wybór oferenta. Niewzględzone oferty zostaną bez odpowiedzi. Warunki dzierżawy do omówienia na miejscu, względnie w drodze listowej po nadesłaniu znaczków pocztowych na kosztą poleconej przesyłki pocztowej.

Nowogródek, dn. 17 czerwca 1939 r.

Kurator

(—) Stefan Radoliński.

Prywatna Koedukacyjna Szkoła  
Powszechna z prawami szkół państw.  
„Nasza Szkoła”  
i PRZEDSZKOLE B. Machciewiczowej  
ul. Mickiewicza 19-22. Przyjmuje zapisy  
godz. od g. 11—14. Bezpłatne komplety języka francuskiego i niemieckiego

## Ogłoszenie

Na skutek zarządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 30 maja 1939 r. Nr BZ. 7—409—39 podaje do publicznej wiadomości, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych na podstawie ustawy z dnia 22 marca 1935 r. o majątkach, pozostałych po b. ziemstwach i innych zrzeszeniach publiczno-prawnych (Dz. URP Nr 27, poz. 204), wszczęło postępowanie o przyznanie Powiatowemu Związkowi Samorządowemu w Nowogródku prawa własności nieruchomości po b. Opiece Szlacheckiej pow. nowogródzkiego, położonej przy ul. Zamkowej 35 i zabudki Antowilskim (Nr hnp. 2445) w Nowogródku, składającej się z gruntu o powierzchni 8455 m kw. i znajdujących się na tym gruncie zabudowań.

Osoby zainteresowane mogą w ciągu 3 miesięcy od dnia ukazania się tego ogłoszenia zgłaszać do Urzędu Wojewódzkiego Nowogródzkiego (Wydział Samorządowy) swe zastrzeżenia lub roszczenia do wyżej wymienionej nieruchomości.

Nowogródek, dn. 10 czerwca 1939 r.

Wojewoda  
w/z (—) Stefan Radoliński.  
Wicewojewoda.

**PLUSKWI** Inne robactwo  
wraz z zarodkami  
tępi radykalnie nowoczesnymi gazami  
dezynfekuje mieszkania na chorobach  
ZAKŁAD DEZYNFEKCYJNY  
„EXCELSIOR”  
Wilno, Pił udskiego 33 m. 9  
Telefon 22-77

**TANATOL**  
tępi  
KARALUCHY  
i PRUSAKI

**Zródło szczęścia!**  
Już dziś ciągnienie  
1 klasy 45 reform. Loterii Klasowej  
Spiesz! Kup jeszcze dziś  
**LOS WOLANOWA**  
u subskrybenta  
**R. BIDERMAN, Zawalna 48**

**SUDORYN**  
Puder  
wzruca  
radykalnie  
**POT:WOŃ**

**LEKARZE**  
**DOKTOR MED.**  
**Zygmunt Kudrewicz**  
choroby weneryczne, skórne, moczopłciowe  
ul. Zamkowa 15, tel. 19-60. Przyjmuje w godz.  
od 8—1 i od 3—

**DOKTOR**  
**M. Zaurman**  
Chor. weneryczne, skórne i moczopłciowe  
Szopena 3, tel. 20-74.  
Przyjmuje 12—2 i 4—8.

**DOKTOR**  
**Zeldowiczowa**  
Choroby kobiece, skórne, weneryczne, narządów moczowych od godz. 12—2 i 4—7, ul. Wileńska Nr 28 m. 3, tel. 277.

**AKUSZERKI**  
**AKUSZERKA**  
**Smiałowska**  
oraz Gabinet Kosmetyczny, odmładzanie cery, usuwanie zmarszczek, wargów, piegów, brodawek, łupieżu, usuwanie tłuszczu z bioder i brzucha, kremy odmalujące, wanny elektryczne, elektryzacja. Ceny przystępne. Porady bezpłatne. Zamkowa 26 m. 6.

**AKUSZERKA**  
**M. Brzezina**  
masaż leczniczy i elektryzacja ul. Grodzka Nr. 27 (Zwierzyniec).

**RÓŻNE**  
WYNAJEM MOTOCYKLI. Prawo jazdy zbędne. Nauka na miejscu. Wileńska 8, w głębi dziedzińca na wprost bramy.

PIĘGI NAJUPORCZYWSZE USUWA  
„TUJA” Klimeckiego. Składy apteczne, perfumerie.



Posada  
różnego rodzaju łatwo  
znajdziesz dając drobne ogłoszenie w największym organie ogłoszeniowym

Kurjerze  
Wileńskim

## Kupno i sprzedaż

DOM jednorodzinny z placem i ogrodem do sprzedania Dowiedzieć się ul. Lwowska 26—15.

DOM sprzedam skanalizowany, dwumieszkańcowy z ogrodem owocowym. Dowiedzieć się: Wilno, ul. Popowska 7—1 (Zarzecze).

JAMNIKI rasowe, szczenięta do sprzedania — Antokolska 39 m. 3.

OWCZARKI alackie (wilki) szczenięta do sprzedania. Tamże 4-miesięczna koleczka angorska czarna. — Zamkowa 8 m. 9, codziennie od 16 do 18.

KUPIĘ ROWER okazjynie, mało używany. Soltaniska 1, Lukaszewicz.

AUTO w dobrym stanie i pełnym ruchu 6-cio osobowe do sprzedania — tanio. Ul. Mickiewicza 15 m. 4.

DOM do sprzedania drewniany (ogród owocowy, ziemi 694 m). Dowiedzieć się o warunkach ul. Rossa 37 m. 1.

KUPIĘ okazjynie używane fisharmonia. Byłe niedrogo (200 — 250 zł). Zgłoszenia do adm. „Kurjera” sub. „Fisharmonia”.

## LOKALE

DO WYAJĘCIA mieszkanie 3 pokojowe frontowe z kuchnią — ul. Soltaniska 29, róg Lipowej 1. Uwaga: ogródek kwiatowy i owocowy.

POTRZEBNY LOKAL dla GIMNAZJUM: 7 sal po ok. 60 mtr. kw. oraz 5 pokoi po 25 do 30 mtr. kw., system korytarzowy. Wiadomość w Biurze Grabowskiego, Garbarska 1.

MIESZKANIE 5 pokoi z kuchnią i wygodami do wynajęcia od 1 lipca, Smadeczkich 3 m. 9.

## LETNISKA

LETNISKO z utrzymaniem, folwark Kamionka, poczta Ostrowiec k. Wilna, stacja Gudogaje, miejscowość ładna i zdrowa, rzeka i las sosnowy. Leontyna Harasimowiczowa.

LETNISKO do wynajęcia (2 mieszkania po 2 pokoje). O warunkach dowiedzieć się: Kolonia Magistracka 17. Szosa Niemenczyńska.

LETNISKO na Antokolu Wiadomość na miejscu, ul. Widok 3/13, róg Niecałej, na skraju lasu, blisko przystani na Wilie. 2 mieszkania trzy i dwupokojowe (bez mebli) z usługą lub bez. Do wynajęcia od zaraz. Tylko dla chrześcijan.

LETNISKO w maj. Bujki ok. Jaszun. Umebl. osobniki jedno i dwupok. z umeblowaniem. Rzeka, sosnowe lasy. — Letniska nadają się na obozy letnie. Inf. — Świąciańska (rejon Rossy) 25. Wl. K. 3—5 g.

LETNISKO we dworze. Wybitnie zdrowa, miejscowość, dom duży, wygodny, fortepian, dużo książek, kąpiel, łódka, brydz, rybołówstwo, wycieczki nad Narocz i Szawskazy. Dowiedzieć się w „Kurjerze” szczegółów.

## DARMO przez całe LATO

przechowujemy FUTRA  
powierzone nam obnie do  
naprawy. Bez naprawy —  
przechowanie 5 zlot. za lato.  
SKŁAD FUTER ŚWIRSKI  
Wilno, Niemiecka 57, 1-e p.  
telefon 8-28.

REDAKTORZY DZIAŁÓW, Władysław Abramowicz — sprawy kulturalne litewskie i wiadomości z m. Lidy; Zbigniew Cieślak — kronika zamiejscowa; Włodzimierz Hołubowicz — sprawozdania sądowe i reportaże specjalnego wysłannika; Witold Kiszka — wiad. gospodarcze i polityczne (depešowe i telef.); Eugenia Masiejewska-Kobylńska — dział p. t. „Za światą kobiecego”; Kazimierz Leczycki — przegląd prasy; Józef Maśliński — recenzje teatralne; Anatol Mikulko — felieton literacki, humor, sprawy kulturalne; Jarosław Nieciecki — sport; Helena Romer — recenzje książek; Eugeniusz Świaniewicz — kronika wileńska; Józef Świąciecki — artykuły polityczne, społeczne i gospodarcze.

## REDAKCJA I ADMINISTRACJA

Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno i  
Centrala. Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4  
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu  
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30  
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, Bazylińska 35, tel. 169;

Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowicze,  
Utańska 11; Łuck, Wojewódzka 5.Przedstawicielstwa: Nieśwież, Kleck, Stonim,  
Stolpce, Szczuczyn, Wołożyna, Wilejka, Olgob-  
kie, Grodno, Piłsk, Wołkowysk, Brześć n/B.

## CENA PRENUMERATY

miesięcznie: z odnośnikiem do  
domu w kraju — 3 zł., za grani-  
cą 6 zł., z odbiorem w admini-  
stracji zł. 2.50, na wsi, w miej-  
scowościach, gdzie nie ma urzędu  
pocztowego ani agencji zł. 2.50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr, przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem 30 gr., drobne 10 gr. za wiersz. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie. Zastrzeżeń miejsca dla „drobnych” nie przyjmujemy. Przydział ogłoszeń do odpowiednich rubryk zależy tylko od Administracji. Kronika redakc. i komunikaty 60 gr. za wiersz jednosłowny. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-lamowy, za tekstem 10-lamowy za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane” redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30 — 16.30 i 17 — 20.